

สรุปข่าวประจำวัน 1-6 มกราคม 2569

ซัพพลายมาก-คนซื้อน้อยลง! ‘สมาคมฯ’ คาดปี 69 ไทยส่งออกข้าว 7 ล้านตัน ชี้อาชีพแข่ง ‘ทำแข่งยาก

‘นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย’ คาดปี 69 ไทยส่งออกข้าว 7 ล้านตัน ลดลงจากปี 68 ที่คาดว่าจะส่งออกได้ 7.8-7.9 ล้านตัน พร้อมระบุ ‘ค่าเงินบาท’ แข็ง ทำให้แข่งขันยาก ผาก ‘รัฐบาลใหม่’ เร่งสนับสนุนพัฒนาพันธุ์ข้าว-ลดต้นทุน ‘การผลิต-ขนส่ง’

ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ให้สัมภาษณ์สำนักข่าวอิสรา (www.isranews.org) ถึงแนวโน้มการส่งออกข้าวไทยในปี 2569 ว่า ในปีนี้ คาดว่าไทยจะส่งออกข้าวได้ 7 ล้านตัน ลดลงจากปี 2568 ที่คาดว่าไทยจะส่งออกข้าวสูงกว่า 7.5 ล้านตัน โดยมีสาเหตุจากซัพพลายข้าวในตลาดโลกที่มีปริมาณมาก โดยเฉพาะข้าวจากอินเดีย ในขณะที่ความต้องการข้าวของประเทศผู้นำเข้าข้าว เช่น อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ลดลงมาก

“ปีนี้ไม่น่าจะดี เพราะซัพพลายข้าวยังเยอะ อินเดียที่กำลังเก็บเกี่ยว ปีนี้เขาเก็บเกี่ยวได้เยอะมาก 150 ล้านตัน จากปกติ 130 ล้านตัน เขาได้ 150 ล้านตัน ติดต่อกันมา 2 ปีแล้ว ไทย ปากีสถาน และเวียดนาม ผลผลิตก็ดีหมด ส่วนประเทศผู้นำเข้า เช่น อินโดนีเซีย ปีนี้ก็ดี บอกว่าจะไม่นำเข้าแล้ว ฟิลิปปินส์ก็บอกว่าจะนำเข้าน้อยลง แต่เปิดช่องว่างว่าจะนำเข้า 4 แสนตันในเดือน ม.ค. แล้วจะปิด ตลาดจึงแคบลงมาก ผู้ซื้อไม่มี แต่ผู้ขายมีซัพพลายเยอะ” ร.ต.ท.เจริญ ระบุ

ร.ต.ท.เจริญ กล่าวด้วยว่า ในส่วนการส่งออกข้าวไทยในปี 2568 ที่ผ่านมาสมาคมฯ ประเมินว่า ไทยจะส่งออกข้าวในปริมาณ 7.5 ล้านตัน แต่มาถึงตอนนี้ คาดว่าน่าจะส่งออกได้เกินเป้า คือ ส่งออกข้าวได้ 7.8-7.9 ล้านตัน ซึ่งมีสาเหตุจากการที่เรายอมสุทธราคา เพื่อให้ข้าวไทยแข่งขันได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาใหญ่ของการส่งออกข้าวไทยตอนนี้ คือ เงินบาทแข็งค่ามากเมื่อเทียบกับคู่แข่ง ขณะเดียวกัน ประเทศผู้นำเข้าเองก็พยายามผลิตข้าวให้มากขึ้น เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

“ปัญหาใหญ่ของเราตอนนี้ คือ ค่าเงินบาทเราแข็งมาก ผู้ส่งออกเรารู้จึ้นจะหมดลมหายใจแล้ว อย่างอินเดีย เงินรูปีอ่อนไปเกือบ 10% เมื่อเทียบกับดอลลาร์ฯ แต่บาทเราแข็งค่าประมาณ 8.5% เมื่อเทียบกับดอลลาร์ฯ ไปกลับมันเกิน 10% เขาจึงสามารถขายของได้ถูกกว่าเราเยอะ ฉะนั้น ถ้าเทียบกันแล้ว วันนี้ข้าวขาว 5% ของเราแพงกว่าอินเดียประมาณ 50 เหรียญต่อตัน เวียดนามก็เหมือนกัน เราแพงกว่าเขาอยู่ประมาณ 40-50 เหรียญ” ร.ต.ท.เจริญ กล่าว

ก่อนหน้านี้ กระทรวงพาณิชย์ รายงานว่า การส่งออกข้าวไทยเดือน ม.ค.-พ.ย.2568 มีปริมาณ 7,293,518 ตัน คิดเป็นมูลค่า 4,163 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (136,852 ล้านบาท) โดยปริมาณส่งออกลดลง 21.0% และมูลค่าส่งออกลดลง 34.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2567 ที่มีการส่งออกปริมาณ 9,227,699 ตัน คิดเป็นมูลค่า 5,968 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (209,620 ล้านบาท)

ร.ต.ท.เจริญ กล่าวถึงแนวโน้มราคาข้าวไทยว่า ที่ผ่านมาราคาส่งออกข้าวไทยต่ำเตี้ยมาก โดยช่วงที่ขายข้าวได้ดีๆ ราคาอยู่ที่ 335 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน ราคาไม่เคยถูกขนาดนี้มาก่อน แต่ตอนนี้ราคากลับขึ้นมาที่ 400 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตันแล้ว และยิ่งตอนนี้ค่าเงินบาทแข็งค่า ก็ต้องปรับราคาขึ้นมาขายที่ 430 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน ซึ่งราคานี้ขาย

แทบไม่ได้ เมื่อทอนกลับมาเป็นข้าวเปลือกราคาจะอยู่ที่ 6,000-7,000 บาท/ตัน ดังนั้น ในปี 2569 คาดว่าราคาข้าว น่าจะเปิดไม่ต่ำเท่าไร

“การการลดต้นทุนการปลูกข้าวไทย ทำได้ลำบาก เพราะการทำนาในปัจจุบัน เป็นการจ้างบริหารจัดการ เช่น จ้างไถ่นา จ้างหว่านข้าวหว่านปุ๋ย จ้างฉีดยา จ้างรถเกี่ยวข้าวมาเกี่ยว และชาวนาไทยส่วนใหญ่ก็มีอายุมากแล้ว ถ้าคิดกันอย่างแฟร์ๆ ต้นทุนตอนนี้จะอยู่ที่ 5,000-6,000 บาท/ไร่ แต่ถ้าทำเอง ลงมือไปทำเอง ปลูกเอง ต้นทุนจะอยู่ที่ 3,000-4,000 บาท ก็ได้ แต่ถ้าจ้างเขาทำ ต้นทุนก็ไม่หนี 5,000-6,000 บาท/ไร่” ร.ต.ท.เจริญ กล่าว

ร.ต.ท.เจริญ ยังมีข้อเสนอไปถึงรัฐบาลชุดใหม่ โดยย้ำว่า ปัญหาใหญ่ของข้าวไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา คือ เรื่องการพัฒนาพันธุ์ข้าว ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องราคาแต่อย่างใด โดยปัจจุบันผลผลิตข้าวไทยยังอยู่ที่เฉลี่ย 450 กิโลกรัม/ไร่ เทียบกับเวียดนามที่ผลผลิตข้าวอยู่ที่เฉลี่ย 900 กิโลกรัม/ไร่ แม้ว่าเวียดนามจะขายข้าวถูกกว่าไทย แต่ชาวนาเวียดนามก็ได้รับเงินมากกว่า และไม่ใช่ว่าเวียดนาม ินเดียเอง ก็มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ที่มีผลผลิตต่อไร่สูง

หรือแม้แต่ข้าวหอมมะลิเอง ปัจจุบันไทยมีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 350-400 กิโลกรัม และปลูกได้ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งตรงนี้ทำให้ข้าวหอมมะลิแพงก็จริง แต่ต้องไม่ลืมว่าประเทศคู่แข่งได้มีการปลูกข้าวชนิดอื่นๆขึ้นมา ซึ่งใกล้เคียงกับข้าวหอมมะลิ แต่มีราคาถูกกว่าข้าวหอมมะลิของไทย 300-400 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน และทำให้ตลาดข้าวหอมมะลิถูกแบ่งตลาดไป

นอกจากนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งน้ำ การควบคุมราคาปัจจัยการผลิตข้าว เช่น ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนค่าขนส่ง ซึ่งปัจจุบันต้องยอมรับว่าต้นทุนการขนส่งข้าวไทยสูงกว่าคู่แข่ง เพราะเน้นการขนส่งทางถนน ในขณะที่เวียดนามขนส่งข้าวทางน้ำ และอินเดียขนส่งข้าวทางราง แต่เรื่องเหล่านี้กลับไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ทั้งๆที่ไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก

“เราไม่มีนโยบายที่จะเอาตลาดเป็นตัวนำ ทุกวันนี้ตลาดที่ซื้อข้าวทั่วไป คือ ข้าวที่รับประทานให้อิ่ม เปลี่ยนไปเป็นตลาดข้าวฟีนุ่มเยอะมาก อย่างฟิลิปปินส์ปีหนึ่งเขานำข้าวข้าวจากเวียดนามประมาณ 4-5 ล้านตัน มัน เป็นข้าวฟีนุ่มเกือบหมดเลย แต่เราไม่มี บ้านเราไม่มีข้าวพันธุ์อย่างนี้ เมื่อก่อนเราเคยแบ่งตลาดกับกับเวียดนามในการขายข้าวให้กับฟิลิปปินส์ แต่วันนี้ถูกเวียดนามเอาไปหมด เราไม่มีพันธุ์ข้าวใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเลย ข้าวฟีนุ่มเราไม่มี” ร.ต.ท.เจริญ กล่าว

ร.ต.ท.เจริญ ย้ำว่า “เราสะท้อนปัญหาเหล่านี้ไปถึงทุกๆรัฐบาล แต่ไม่มีใครวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวว่า จะทำอย่างไรกับอุตสาหกรรมนี้ โดยเฉพาะการพัฒนาพันธุ์ข้าวแต่ละพันธุ์ ซึ่งต้องใช้เวลา 3 ปี เราต้องมุ่งเน้นพัฒนาพันธุ์ข้าว มุ่งเน้นเรื่องการลดต้นทุนเพาะปลูก ข้าวที่จะปลูกภายใน 90-95 วันต้องเกี่ยวได้แล้ว ไม่ใช่ 120 วัน เพราะ ต้นทุนสูงมาก”

ที่มา สำนักข่าวอิศรา (www.isranews.org)

เปิดต้นปี 2569 ราคาข้าวดีดขึ้นทุกตัว ข้าวเปลือกหอมมะลิแตะ 16,100 บาทต่อตัน

กรมการค้าภายใน เผย จากกลไกหลักประกันราคาข้าว ควบคู่ค่าครองชีพ คุมตลาดสินค้าเกษตร หนุนผู้ประกอบการทุกระดับ ส่งผลให้ราคาข้าวดีขึ้นทุกตัว

นายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยว่า ผลการดำเนินงานที่สำคัญของกรมการค้าภายใน ตามนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมุ่งดูแลประชาชนอย่างครอบคลุมทุกกลุ่ม ทั้งประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้บริโภค เกษตรกร และผู้ประกอบการ โดยเน้นการลดภาระค่าครองชีพ ยกระดับรายได้ และรักษาความเป็นธรรม

ทางการค้า ในส่วนของประชาชนทั่วไป กรมการค้าภายในได้ดำเนินมาตรการลดภาระค่าครองชีพผ่านโครงการและ กิจกรรมต่าง ๆ อาทิ โครงการธงฟ้า กิจกรรมช่วงเทศกาลสำคัญ และโครงการสุขภาพ สบายกระเป๋า สามารถช่วยลด ภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชนรวมกว่า 1,600 ล้านบาท

พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นด้านการจับจ่ายใช้สอย โดยยกระดับมาตรฐานหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ครอบคลุมสถานีบริการน้ำมันกว่า 6,800 แห่งทั่วประเทศ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งตวงวัดในตลาดค้าส่งค้าปลีกอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กรมการค้าภายในยังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยง ผู้ประกอบการ เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้ประกอบการใน 10 จังหวัด โดยเร่งกระจายสินค้าอุปโภคบริโภค เข้าสู่พื้นที่ประสบภัยอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสินค้าขาดแคลนและราคาสูงเกินสมควร

สำหรับเกษตรกร หนึ่งในผลสำเร็จที่ชัดเจน คือ สถานการณ์ราคาข้าวที่ปรับตัวดีขึ้น โดยปัจจุบันราคา ข้าวเปลือกขาวปทุมสูงกว่า 8,000 บาทต่อตัน ขณะที่ข้าวเปลือกหอมมะลิอยู่ที่ระดับ 14,700-16,100 บาทต่อตัน และบางพื้นที่แตะระดับ 18,000 บาทต่อตัน ส่วนข้าวเปลือกปทุมธานีอยู่ที่ 8,000-8,300 บาทต่อตัน ข้าวเปลือกเจ้า 6,300-7,200 บาทต่อตัน และข้าวเหนียว 7,000-10,000 บาทต่อตัน โดยข้าวเปลือกหอมมะลิปรับเพิ่มขึ้นสูงสุดถึง 1,000 บาทต่อตัน และข้าวเปลือกเจ้าปรับเพิ่มขึ้นสูงสุด 400 บาทต่อตัน ถือเป็นหนึ่งในฤดูกาลที่ราคาปรับตัวดี

ทั้งนี้ เป็นผลจากมาตรการของคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ควบคู่กับการดำเนิน โครงการตลาดนัดข้าวเปลือก รวมกว่า 50 ครั้งใน 32 จังหวัด ซึ่งช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้าไปรับซื้อถึง แหล่งผลิต ทำให้ราคานาตลาดสูงกว่าทั่วไปเฉลี่ย 200-400 บาทต่อตัน นอกจากนี้ กรมการค้าภายในยังดำเนิน มาตรการชะลอการขาย เปิดจุดรับซื้อนอกพื้นที่ และตรวจสอบการรับซื้อสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ มันสำปะหลัง ข้าว และปาล์มน้ำมัน เพื่อป้องกันการกดราคาและสร้างความเป็นธรรมให้เกษตรกร

พร้อมกันนี้ ยังได้ยกระดับสินค้าเกษตรไทย ผ่านโครงการ DIT X MasterChef Thailand เพื่อสร้างการ รับรู้ว่า วัตถุดิบเกษตรของไทยสามารถยกระดับสู่สินค้ามูลค่าสูงได้ รวมถึงการเพิ่มช่องทางการตลาด โดยเชื่อมโยง สินค้าเกษตรกับพันธมิตร Modern Trade และสถานีบริการน้ำมัน อาทิ สินค้ามะพร้าว น้ำหอมและหอมแดง คิดเป็น มูลค่ากว่า 8.5 ล้านบาท ตลอดจนความร่วมมือ DIT X AirAsia นำวัตถุดิบเกษตรไทยไปเสิร์ฟบนเครื่องบิน และ DIT X Tao Bin นำผลไม้จากเกษตรกรไปจำหน่ายผ่านตู้เตาบิน เพิ่มโอกาสทางการตลาดอย่างเป็นรูปธรรม

ในส่วนของผู้ประกอบการ กรมการค้าภายในได้ช่วยเหลือผู้ประกอบการขายแดนในการเชื่อมโยงตลาด ออกนอกพื้นที่แล้ว 15 ครั้ง พร้อมสนับสนุนค่าขนส่งผ่านไปรษณีย์ และร่วมมือกับแพลตฟอร์ม TikTok เพื่อเพิ่มช่อง ทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ นอกจากนี้ ยังช่วยสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการในการเพิ่มช่องทางการตลาด รวมถึงการยกระดับผู้ประกอบการท้องถิ่นผ่านโครงการหมู่บ้านทำมาค้าขาย และ Farm Outlet เพื่อเชื่อมโยงตลาด ทั้งในและต่างประเทศ สร้างรายได้และความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานราก

ระยะต่อไปกรมการค้าภายในจะเดินหน้าขยายผลมาตรการสำคัญอย่างต่อเนื่อง อาทิ การเพิ่มช่องทางการ กระจายสินค้าผ่าน Mobile ธงฟ้าพุ่มพวง การขยายโครงการสุขภาพ สบายกระเป๋าพลัส ไปยังสินค้าเวชภัณฑ์จำเป็น การต่อยอดความร่วมมือ DIT X Heliconia Plus และการขยายตลาดสินค้าเกษตรไทยที่มีศักยภาพ เพื่อดูแลค่า ครองชีพ ยกระดับรายได้ และสร้างความเป็นธรรมทางการค้าให้ประชาชนทุกกลุ่ม

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

กรม.เห็นชอบขยายโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ค้าข้าวถึง 30 เม.ย.

กรม.เห็นชอบขยายเวลาโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อกอีก 6 เดือน ถึง 30 เม.ย. 69 พร้อมโครงการดูดซับข้าวเปลือกนาปี ปีผลิต 68/69 เป้าหมาย 3 ล้านตัน วงเงินจ่ายขาด 1.6 พันล้าน

นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (กรม.) มีมติอนุมัติและเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้

1.อนุมัติปรับลดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ตามโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 โดยใช้ร้อยละ 90 ของราคาเฉลี่ย ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2568

2.เห็นชอบขยายระยะเวลาโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2566/67 ไปอีก 6 เดือน จากเดิมสิ้นสุดโครงการวันที่ 31 ตุลาคม 2568 เป็นสิ้นสุดโครงการ วันที่ 30 เมษายน 2569

3.รับทราบแนวทางการสนับสนุนการปลูกข้าวคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มมูลค่า (ข้าวประณีต) เป้าหมายกลุ่มเกษตรกร 200 กลุ่ม วงเงินจ่ายขาด 120 ล้านบาท โดยเบิกจ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอขอรับการจัดสรรจากงบประมาณจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

4.ส่วนโครงการดูดซับข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 เป้าหมาย 3 ล้านตัน วงเงินจ่ายขาด 1,680 ล้านบาท โดยเบิกจ่ายจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้กระทรวงพาณิชย์นำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.)

โฆษกรัฐบาล กล่าวว่า เรื่องนี้กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

(1) เห็นชอบการปรับลดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ตามโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี (โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวฯ) ปีการผลิต 2568/69 ส่งผลให้วงเงินสินเชื่อปรับลดลงจากเดิม 36,232.50 ล้านบาท เป็น 35,011.50 ล้านบาท (ปรับลดลง 1,221 ล้านบาท) และวงเงินจ่ายขาดปรับลดลง จากเดิม 9,164.23 ล้านบาท เป็น 9,013.24 ล้านบาท (ปรับลดลง 150.99 ล้านบาท) เนื่องจากสถานการณ์ราคาข้าวเปลือกในปัจจุบันมีแนวโน้มต่ำกว่าราคาการให้สินเชื่อต่อตันตามโครงการ

(2) เห็นชอบขยายระยะเวลาโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก (โครงการชดเชยดอกเบี้ย) ปีการผลิต 2566/67 ไปอีก 6 เดือน จากเดิมสิ้นสุดโครงการ วันที่ 31 ตุลาคม 2568 เป็นสิ้นสุดโครงการ วันที่ 30 เมษายน 2569

(3) เห็นชอบในหลักการของโครงการดูดซับข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 เป้าหมาย 3 ล้านตัน วงเงินจ่ายขาด 1,680 ล้านบาท โดยเบิกจ่ายจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ซึ่งพาณิชย์จะดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562 ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

และ (4) รับทราบแนวทางการสนับสนุนการปลูกข้าวคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มมูลค่า (ข้าวประณีต) เป้าหมายกลุ่มเกษตรกร 200 กลุ่ม วงเงินจ่ายขาด 120 ล้านบาท โดยเบิกจ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน ซึ่งเป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2568

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ขัดข้อง โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ภาครัฐควรเร่งจัดสรรงบประมาณเพื่อไม่ให้กระทบต่อสภาพคล่องของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรติดตามกระบวนการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามระเบียบ ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการอย่างต่อเนื่อง

ประกอบกับ สก. พิจารณาแล้วเห็นว่า การขออนุมัติปรับลดวงเงินสินเชื่อต่อต้นข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ตามโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าว ปีการผลิต 2568/69 การขอความเห็นชอบขยายระยะเวลาโครงการชดเชยดอกเบี้ย ปีการผลิต 2566/67 และการขอให้รับทราบแนวทางการสนับสนุนการปลูกข้าวคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มมูลค่า (ข้าวประณีต) มิได้เป็นการกระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการหรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ตามมาตรา 169

(1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปสามารถพิจารณาอนุมัติตามข้อเสนอของพาณิชย์ได้ และสามารถรับทราบเรื่องดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร ส่วนการขอความเห็นชอบในหลักการของโครงการดูดซับข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 เป็นการกระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปตามมาตรา 169 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณา

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ส่งออกไทยปีม้า ‘ลูกผีลูกคน’ ‘ข้าว-เกษตร’เหนื่อยเจอพิษบาทแข็ง

เอกชนประธานเสียงห่วงส่งออกไทยปี 2569 ยังลูกผีลูกคน กกร.คาด Geopolitic กัดดันการค้าโลก แข่งราคาเดือด มีสิทธิขาดส่งออกไทยติดลบ 0.5-1.5% จักรัฐบาลแก้บาทแข็ง ไม่นั่นขาดส่งออกเกษตร ข้าวไทยเหนื่อยหนักปี'69 ไร้ความชัดเจน ทั้งขายข้าวจีน-สิงคโปร์ ยังคาราคาซัง แคมอินโดฯ-ฟิลิปปินส์ไร้แววซื้อเพิ่ม ชี้อข้าวไทยสูงกว่าคู่แข่ง

แม้ว่าสถานการณ์การส่งออกของไทยในปี 2568 จะสามารถเติบโตได้ดี ขยายตัวในอัตราสูง 10% แต่สำหรับแนวโน้มปี 2569 ยังคงมีความเสี่ยง และมีปัจจัยลบมากมาย โดยคณะกรรมการร่วม 3 สถาบัน (กกร.) ประกอบด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ได้มีการประชุมเมื่อต้นเดือนธันวาคม 2568 โดยมี ดร.พจน์ อร่ามวัฒนานนท์ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นประธานการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้มีการประเมินภาพการส่งออกของไทยในปี 2569 ระบุว่า การส่งออกไทยยังมีสัญญาณชะลอตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยคาดว่าจะการส่งออกจะอยู่ในกรอบติดลบ 1.5-0.5% เป็นผลมาจากเศรษฐกิจโลกยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ ขณะที่ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ยังคงกดดันการค้าโลก รวมถึงการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้นในตลาดหลัก โดยเฉพาะตลาดสหรัฐ และยุโรป

ทั้งนี้ ปัจจัยที่ต้องติดตามและคาดว่าจะกระทบต่อการส่งออก เช่น น้ำท่วมในภาคใต้ ที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม รวมทั้งภาคการผลิตและโลจิสติกส์ ซึ่งกระทบการส่งออกได้ ความไม่แน่นอนทางการเมืองและเสถียรภาพรัฐบาล ซึ่งอาจทำให้ภาคเอกชนชะลอการลงทุนและแผนธุรกิจ รวมทั้งการวางกลยุทธ์การส่งออกในปีหน้า มาตรการภาษีและกฎระเบียบการค้าที่เปลี่ยนแปลงในตลาดโลก โดยเฉพาะในสหรัฐที่กระทบต้นทุนและความสามารถแข่งขันของสินค้าไทย

อย่างไรก็ดี แม้การส่งออกปี 2568 ที่ขยายตัวสูง ส่วนหนึ่งมาจากสินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มในประเทศต่ำ ทำให้ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมไม่สูงมากนัก ขณะเดียวกัน ต้นทุนการนำเข้าและค่าขนส่งยังอยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจ

กระทบความสามารถแข่งขันของผู้ส่งออกไทย ทั้งนี้ ภาคเอกชนเสนอให้ภาครัฐเร่งเจรจาการค้าและผลักดันสินค้าไทยที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเพื่อประกอบการส่งออกและลดความเสี่ยงในปี 2569

ก.พาณิชย์ไทย 700 กิจกรรม

นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เปิดเผยแผนงานปี 2569 ว่า เพื่อขับเคลื่อนการส่งออกให้เติบโตต่อเนื่อง กรมเตรียมจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า 570 โครงการ และ 700 กิจกรรม ทั้งในและต่างประเทศ ตั้งเป้าสร้างมูลค่าการค้ารวมกว่า 141,881 ล้านบาท ช่วยผู้ประกอบการเกือบ 300,000 ราย แนวทางหลักคือการขยายตลาดใหม่ทั่วโลก เพื่อหลากหลายช่องทางการส่งออก จัดงานแสดงสินค้านานาชาติ 6 งานใหญ่ เช่น Bangkok Gems & Jewelry Fair และ THAIFEX-ANUGA ASIA สอดคล้องกับนโยบาย Quick Big Win ที่มุ่งสร้างผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งยังเน้นการเสริมศักยภาพ SMEs ให้ทันสมัย และปรับตัวสู่ยุคดิจิทัล กรมยังจะเดินหน้าปฏิรูประบบบริการค้าสู่ดิจิทัลเต็มรูปแบบ เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ประกอบการ และยังมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมการค้าในประเทศ (ทูตพาณิชย์) ทั่วโลก เจาะลู่ทางส่วนตลาดและโอกาสการค้าใหม่ๆ ด้วย และกรมยังกิจกรรมโปรโมต Soft Power และตรา Thai SELECT ถูกผลักดันควบคู่สร้างภาพลักษณ์สินค้าไทย

ทั้งนี้ เมื่อดูสินค้าส่งออกที่มีโอกาสเติบโต เช่น 1.อาหารและเกษตรแปรรูป อาหารพร้อมรับประทาน อาหารสุขภาพ สินค้าเกษตรมูลค่าเพิ่ม ใช้จุดแข็งมาตรฐานและความปลอดภัยอาหารของไทย 2.สินค้า Soft Power อาหารไทย แฟชั่น เครื่องประดับ อัญมณี สินค้าไลฟ์สไตล์และวัฒนธรรมไทย 3.สินค้าอุตสาหกรรมและ BCG ชิ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ สินค้าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจหมุนเวียน 4.SMEs และผู้ประกอบการรายใหม่ สินค้าแบรนด์ไทย ผู้ส่งออกหน้าใหม่และธุรกิจดิจิทัล

ทั้งนี้ นางสาวศุภจี สุธรรมพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ระบุว่า แนวโน้มส่งออกปี 2569 ยังมีความเสี่ยงที่ต้องติดตาม โดยกระทรวงพาณิชย์ประเมินการส่งออกไทยไว้ 3 กรณี ได้แก่ การเติบโตเล็กน้อยราว 1.1%, กรณีฐานคือ หดตัวประมาณ -1% และกรณีเลวร้ายอาจติดลบถึง -3.1% หากเศรษฐกิจโลกชะลอตัวและแรงกดดันต่าง ๆ ทวีความรุนแรงขึ้น เช่น การชะลอตัวของเศรษฐกิจคู่ค้า เงินบาทแข็ง และราคาน้ำมันที่ลดลง อาจกดดันมูลค่าการส่งออกและความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การส่งออกไทยโต กระทรวงพาณิชย์ต้องเร่งเดินหน้า เจรจาช้อตกลางทางการค้ากับสหรัฐ และประเทศอื่น ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและลดแรงกดดันจากมาตรการภาษี สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น การเจรจาและหารือกับคู่ค้ารายใหม่อย่างซาอุดีอาระเบีย เพื่อส่งเสริมการค้าสินค้าและบริการ และทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางอาหารและบริการเข้าสู่ตลาดตะวันออกกลาง อีกทั้งการขยายตลาดใหม่ๆ เปิดเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้า

ชี้บาทแข็งกระทบส่งออกเกษตร

นายณันตพงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า การส่งออกไทยในปี 2569 ประเมินไว้ว่าจะอยู่ในช่วงติดลบ 3.1% ถึงขยายตัว 1.1% ทั้งนี้ เหตุที่มองว่าจะติดลบ 3.1% เพราะปี 2569 ยังมีปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ที่เป็นตัวจุดสำคัญ เงินบาทแข็งค่า มีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหาร ส่วนภาษีสหรัฐ ถ้ายังอยู่ในอัตรา 19% ก็โอเค เพราะยังแข่งขันได้ เมื่อเทียบกับในภูมิภาค ส่วนมองว่าส่งออกมีโอกาสเป็นบวกได้ 1.1% เพราะความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ AI คลาวด์ มีความต้องการสูงมาก จะเป็นตัวหลักที่ช่วยผลักดันยอดส่งออก โดยสินค้าในกลุ่มนี้ไทยมีส่วนการส่งออกที่สูงถึง 30% ตลอดจนหากยังมีอุปสงค์สินค้า AI, Cloud Computing หมายความว่าไทยยังอยู่ในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งจะทำให้มูลค่า

การส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าวจากไทยสูงขึ้น และหากการส่งออกสินค้าเกษตรดีขึ้น ก็จะเป็นปัจจัยหนุน ซึ่งอิงกับค่าเงินบาท แต่ก็ต้องดูสถานการณ์ตรงนี้ด้วย

อย่างไรก็ดี การทำงานของกระทรวงพาณิชย์ในปี 2569 จะเร่งเจรจาความตกลง Reciprocal Trade กับสหรัฐให้แล้วเสร็จ พร้อมกับเพิ่มความเข้มงวดเรื่องถิ่นกำเนิดสินค้า รวมไปถึงกวาดล้างธุรกิจนอมินี เดินหน้าเจรจาและผลักดันการใช้ประโยชน์จาก FTA สร้างแต้มต่อทางการค้า และร่วมมือกับภาคเอกชนผลักดันเป้าหมายการส่งออกให้เติบโต ท่ามกลางอุปสงค์ที่อ่อนแอ และความไม่แน่นอนที่ยังมีต่อเนื่องในปีหน้า

สรท.ขง 4 ข้อถึงรัฐบาลใหม่

นายธนกร เกษตรสุวรรณ ประธานสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.) กล่าวกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า สรท.ประเมินว่า การส่งออกไทยในปี 2569 จะยังขยายตัวได้ แต่เป็นการเติบโตในอัตราที่จำกัด โดยคาดว่าอัตราการเติบโตจะอยู่ในช่วง 2-4% ซึ่งต่ำกว่าปี 2568 ที่มีการฟื้นตัวในระดับสองหลัก โดยการเติบโตในปี 2569 จะเป็นลักษณะของการเข้าสู่ภาวะปกติ (Normalization) หลังจากการฟื้นตัวแรงในปี 2568 ซึ่งเป็นผลจากฐานต่ำ และการเร่งคำสั่งซื้อในบางช่วง อีกทั้งอาจมีส่วนหนึ่งมาจากสินค้าที่นำเข้ามา Transshipment ผ่านไทย ซึ่งช่วยพยุงตัวเลขการส่งออก トラブใดที่ประเทศผู้นำเข้ายังไม่เข้มงวดเรื่อง Local Content อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้เป็นสิ่งที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การเติบโตของการส่งออกไทยสะท้อนการผลิตจริงและมีความยั่งยืนในระยะยาว

“สรท.เห็นว่า การส่งออกไทยเติบโตระดับต่ำกว่า 5% ถือเป็นภาพที่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน แม้จะมีแรงกดดันสูง แต่ยังเชื่อว่าการส่งออกไทยยังมีปัจจัยพยุง เพียงพอที่จะทำให้ขยายตัวเป็นบวกได้ ซึ่งหากเทียบ กกร. ซึ่งมีมุมมองค่อนข้างระมัดระวัง และประเมินว่าการส่งออกอาจเผชิญความเสี่ยงจนมีโอกาสติดลบ”

ทั้งนี้ สินค้าส่งออกที่ สรท.มองว่า เป็นดาวเด่น ในปี 2569 เช่น อาหารและเกษตรแปรรูป (Food & Agroprocessing) สินค้าที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหาร สินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่ม และเป็นส่วนหนึ่งของ Supply Chain โลก สินค้าเฉพาะทาง (Niche/Specialty Products) ส่วนสินค้าที่ต้องเฝ้าระวัง เช่น สินค้าแรงงานเข้มข้นที่แข่งขันด้านราคากับประเทศต้นทุนต่ำ สินค้าเกษตรขั้นต้นที่ยังไม่ผ่านการแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรมบางประเภทที่พึ่งพาตลาดหลักเดิมมากเกินไป

สำหรับข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาลใหม่ สรท.เห็นว่า รัฐบาลใหม่ควรเร่งดำเนินการใน 4 เรื่องหลัก คือ 1.ดูแลต้นทุนโลจิสติกส์อย่างจริงจัง อาทิ ท่าเรือ, ค่าธรรมเนียม, ระบบอำนวยความสะดวกการค้า 2.เร่งเจรจาและใช้ประโยชน์จาก FTA อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ 3.สนับสนุนการยกระดับสินค้าไทย จากแข่งขันด้านราคา แข่งขันด้านคุณภาพและมูลค่าเพิ่ม 4.สร้างเสถียรภาพเชิงนโยบาย เพื่อให้ผู้ส่งออกวางแผนระยะกลาง-ยาวได้

ส่งออกอาหารजूดูแลค่าบาท

ดร.องอาจ กิตติคุณชัย นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป (Thai Food Processors' Association : TFPA) และในฐานะประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ชันสวีท จำกัด (มหาชน) เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า การส่งออกสินค้าในกลุ่มอาหารในปี 2569 ยังถือว่ามีโอกาสเติบโต และการส่งออกน่าจะขยายตัวเป็นบวก เพราะสินค้าอาหารถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญประกอบกับประชากรทั่วโลกมีการเพิ่มขึ้น จึงมีผลต่อความต้องการบริโภคอาหารอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยที่คาดว่าจะต้องติดตามและมีผลกระทบต่อการส่งออกผู้ส่งออกอาหารยังคงให้ความสำคัญเรื่องของความผันผวนของค่าเงินบาท ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการส่งออกไทย

ขณะที่อัตราภาษีสหรัฐ ถือว่าปัจจุบันมีความผ่อนคลายมากขึ้นภายหลังจากที่ประเทศไทยถูกเก็บอัตราภาษีที่ 19% ทั้งนี้ หากถามว่ามีความกังวลต่อการเจรจาทางเทคนิค หรือมาตรการใหม่ที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่นั้น ผู้ส่งออกเห็นว่ายังไม่มีมาตรการใหม่ออกมา ส่วนตลาดที่เป็นตลาดสำคัญของการส่งออกอาหารไทย ยังคงเป็นตลาด สหรัฐ ยุโรป เอเชีย อาทิ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น

“ผู้ส่งออกในกลุ่มอาหารผากับรัฐบาลใหม่ที่จะเข้ามาดูแลผลักดันการส่งออกของไทยในปีหน้า สิ่งที่มีความสำคัญ คือ การดูแลค่าเงินบาท โดยมองว่าอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม คือ 33-34 บาทต่อเหรียญสหรัฐ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป”

ปี 2569 ข้าวไทยเหนื่อย

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับ “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า การส่งออกข้าวไทยในปี 2568 คาดว่าจะทำได้ 7-8 ล้านตัน ขณะที่ปี 2569 คาดว่าจะอยู่ที่เฉลี่ย 7.5 ล้านตัน โดยในปี 2569 ยังคงมีความท้าทาย โดยเฉพาะตลาดผู้นำเข้าอย่างอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะมีนโยบายนำเข้าข้าวเพิ่มหรือไม่ อีกทั้งการลงนามในบันทึกความร่วมมือ (เอ็มโอยู) ระหว่างไทยกับสิงคโปร์ ในการนำเข้าข้าวจากไทยจำนวน 100,000 ตันนั้น ก็ยังคงเป็นเพียงข้อตกลงที่ยังไม่ชัดเจนเรื่องการนำเข้าเมื่อไหร่

ส่วนการเจรจาขายข้าวไทยให้ประเทศจีน ก็ยังไม่มีความคืบหน้า มีเพียงการเร่งต่อสัญญาเดิมที่หมดอายุลง ในสิ้นปี 2568 ปริมาณ 2.8 แสนตัน ซึ่งเชื่อว่าทางรัฐบาลจีนคงไม่มีปัญหา จากนั้นขึ้นอยู่กับว่าประเทศไทยจะเดินหน้าเจรจาทำสัญญาซื้อขายข้าวปริมาณที่เหลืออย่างไร รวมถึงการเจรจาขายข้าวลอตใหม่ 2.2 แสนตันอีกด้วย แต่ต้องยอมรับว่าขณะนี้สถานะเพียงรัฐบาลรักษาการ ไม่แน่ว่าจะดำเนินการได้มากนักแค่นั้น

แต่อย่างไรก็ดี การซื้อขายข้าวก็ยังขึ้นอยู่กับราคาข้าว โดยปัจจุบันราคาข้าวไทยมีการปรับขึ้นมา เฉลี่ยอยู่ที่ 415 เหรียญสหรัฐต่อตัน ส่วนข้าวเวียดนามอยู่ที่ 360 เหรียญสหรัฐต่อตัน อินเดียอยู่ที่ 350 เหรียญสหรัฐต่อตัน ปากีสถานอยู่ที่ 355 เหรียญต่อตัน ขณะที่ข้าวหอมมะลิเฉลี่ยอยู่ที่ 1,200-1,300 เหรียญสหรัฐต่อตัน รวมไปถึงข้าวเหนียวด้วย ทั้งนี้ ต้องยอมรับว่าการขายข้าวไทยจะลำบากขึ้น เนื่องจากว่าราคาสูงกว่าคู่แข่ง พร้อมกันนี้ก็ยังต้องจับตาคู่แข่งอย่างอินเดีย ที่จะมีการระบายข้าวในสต็อก รวมไปถึงข้าวเวียดนามที่มีการแข่งขันที่สูงขึ้น อีกทั้งราคาข้าวยังถูกกว่าข้าวไทย

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

ข้าวไทยเจอสึกหนัก พาณิชย์ตั้งเป้าปี 69 ส่งออก 7 ล้านตัน

KEY POINTS

- กรมการค้าต่างประเทศตั้งเป้าการส่งออกข้าวไทยในปี 2569 ไว้ที่ปริมาณ 7 ล้านตัน
- เผชิญความท้าทายจากการแข่งขันที่สูงในตลาดโลก การระบายสต็อกข้าวของอินเดีย และความต้องการนำเข้าที่อาจลดลงจากคู่ค้าสำคัญ
- มีแผนรุกตลาดใหม่ที่มีศักยภาพสำหรับข้าวขาวและข้าวเหนียว เช่น ตะวันออกกลางและแอฟริกา ควบคู่กับการรักษาตลาดเดิมและเจรจาการค้าแบบรัฐต่อรัฐ

นางอารดา เพ็งทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ได้เปิดเผยภาพรวมสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยปี 2568 ว่า การส่งออกปี 68 คาดว่าปริมาณ 7.8-8 ล้านตัน ซึ่งเกินเป้าที่คาดการณ์ไว้ จากความต้องการนำเข้าในช่วง

ปลายปีและไทยมีผลผลิตข้าวนาปีรองรับคำสั่งซื้อดังกล่าว แม้ตลาดการค้าข้าวโลกจะเผชิญแรงกดดันจากอุปทานส่วนเกิน โดยเฉพาะสต็อกข้าวอินเดียที่ต้องระบายจำนวนมาก ซึ่งมีผลต่อทิศทางราคาในตลาดโลกอย่างมีนัยสำคัญ

โดยในช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2568 ไทยส่งออกข้าวแล้ว 7.29 ล้านตัน ลดลง 21% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และมูลค่าการส่งออกลดลง 30% อยู่ที่ 4,162 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 136,823 ล้านบาท ซึ่งตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ ได้แก่ อิรัก 0.95 ล้านตัน แอฟริกาใต้ 0.82 ล้านตัน สหรัฐอเมริกา 0.73 ล้านตัน จีน 0.60 ล้านตัน และเคนยา 0.29 ล้านตัน

สำหรับชนิดข้าวส่งออกที่สำคัญ ได้แก่

- ข้าวขาว 3.37 ล้านตัน 46.23%
- ข้าวหอมมะลิไทย 1.60 ล้านตัน 21.95%
- ข้าวเหนียว 1.39 ล้านตัน 19.07%
- ข้าวหอมไทย 0.54 ล้านตัน 7.41%
- ข้าวเหนียว 0.30 ล้านตัน 4.12%
- ข้าวกล้อง 0.09 ล้านตัน 1.22%

ทั้งนี้ได้หารือประเมินสถานการณ์ตลาดข้าวในปี 2569 ร่วมกับภาคเอกชนสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ซึ่งคาดว่าจะมีภาวะที่ใกล้เคียงกับปี 2568 ทั้งภาพรวมปริมาณผลผลิตข้าวโลกและความต้องการของผู้นำเข้า โดยตลาดข้าวโลกยังคงมีการแข่งขันสูงจากผลผลิตข้าวที่ยังคงมีปริมาณมากจากสภาพอากาศที่เอื้อต่อการเพาะปลูก และการระบายสต็อกข้าวปริมาณมากของอินเดีย

รวมถึงความต้องการนำเข้าข้าวของคู่ค้าสำคัญ เช่น อินโดนีเซีย ที่มีแนวโน้มลดการนำเข้าข้าวลงจากนโยบายพึ่งพาตนเองด้านอาหาร นอกจากนี้ ยังคงต้องติดตามปัจจัยสำคัญที่อาจกระทบต่อการส่งออกข้าวของไทย อาทิ ภาวะเศรษฐกิจโลก การแข็งค่าและความผันผวนของค่าเงินบาท รวมถึงสถานการณ์ความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนค่าขนส่ง

ขณะเดียวกัน ได้คาดการณ์รวมกันว่าการส่งออกข้าวไทยในปี 2569 จะมีปริมาณ 7 ล้านตัน โดยกรมฯ พร้อมเดินทางทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมตลาดและผลักดันการส่งออกข้าวไทย โดยมุ่งเน้นการรักษาตลาดเดิมและรุกตลาดที่มีศักยภาพ ซึ่งกิจกรรมหลักในปี 2569

แผนส่งเสริมส่งออกข้าวไทยปี 69

1. การผลักดันและเจรจาซื้อขายข้าวที่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับรัฐบาลจีน ปริมาณ 500,000 ตัน รวมทั้งติดตามการดำเนินงานภายใต้บันทึกความร่วมมือด้านการค้าข้าวกับรัฐบาลสิงคโปร์ ที่ได้ตกลงปริมาณซื้อขายข้าวสูงสุด ไม่เกิน 100,000 ตัน ตลอดระยะเวลา 5 ปี

2. การเร่งขยายตลาดข้าวขาวและข้าวเหนียวในตลาดที่มีศักยภาพ เช่น อิรัก ซาอุดีอาระเบีย รวมถึงประเทศในภูมิภาค ตะวันออกกลางและแอฟริกา ตลอดจนขยายตลาดข้าวประณีต เช่น เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา

3. การกระชับความสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมั่นกับคู่ค้าสำคัญเพื่อขยายตลาดข้าวไทย อาทิ ฮองกง จีน สหรัฐอเมริกา และแคนาดา เพื่อกระชับความร่วมมือด้านการค้าและเพิ่มโอกาสการส่งออก

4. การเดินทางประชาสัมพันธ์ข้าวไทยผ่านงานแสดงสินค้านานาชาติ พร้อมเชื่อมโยงผู้นำเข้า – ผู้ส่งออกข้าว โดยนำผู้ประกอบการรายย่อยเข้าร่วมเจรจาซื้อขายข้าวกับผู้นำเข้าในงาน

นอกจากนี้ กรมฯ ยังมีแผนโปรโมตข้าวไทยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อสร้างการรับรู้และกระตุ้นความต้องการบริโภคข้าวไทยในวงกว้าง รวมถึงในกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยจัดกิจกรรมรณรงค์การบริโภคข้าวไทยร่วมกับร้านอาหาร หรือ Key Influencers ที่มีชื่อเสียงด้วย

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

บาทแข็งค่ากระทบหนัก ข้าวไทยหวั่นรับออร์เดอร์ ยาล็อยยนต์ป่วนตาม

KEYPOINTS

- ค่าเงินบาทแข็งค่าสุดในรอบ 4 ปี ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้ส่งออก ทำให้รายได้ลดลงและสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก
- ผู้ส่งออกข้าวไทยชะลอการรับออร์เดอร์ใหม่ เนื่องจากราคาข้าวในรูปเงินดอลลาร์สูงขึ้นตามค่าเงินบาท ทำให้แพงกว่าคู่แข่งอย่างอินเดียและเวียดนาม
- อุตสาหกรรมยางพาราได้รับผลกระทบเช่นกัน โดยเฉพาะสินค้ายางแปรรูปอย่างยางล้อรถยนต์ที่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาขายได้ทันที

เงินบาทที่แข็งค่าต่อเนื่องกำลังกลายเป็นแรงกดดันสำคัญต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทยในปี 2569 ที่จะมาถึง ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดโลก ภาคเอกชนเตือนต้นทุนเพิ่ม รายได้หด และความสามารถในการแข่งขันลดลง ซึ่งภาคเอกชนเรียกร้องให้ภาครัฐเร่งออกมาตรการดูแลอย่างเป็นรูปธรรม

นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า จากเงินบาทที่แข็งค่ามากสุดในรอบ 4 ปี อยู่ที่ระดับ 31 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐในเวลานี้ และมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นอีก ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกข้าว โดยในรายที่ส่งสินค้าให้ลูกค้าไปแล้ว และรอการชำระเงินจะประสบภาวะขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน เมื่อแลกเงินดอลลาร์กลับมาเป็นเงินบาท ยกตัวอย่างเดือนที่แล้วค่าเงินบาทอยู่ที่ระดับ 32 บาทต่อดอลลาร์ เวลานี้แข็งค่าขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 31 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ทำให้รายได้ของผู้ส่งออกที่ได้รับการชำระเงินค่าสินค้าแล้วจะหายไป 1 บาทต่อดอลลาร์

“ถ้าเราขายเป็นแสนตัน ตันหนึ่งรายได้รูปเงินบาทหายไปหลายร้อยบาท คุณตัวเลขเข้าไปก็จะเห็นว่าจะมีมูลค่าความเสียหายมหาศาล ส่งผลให้ผู้ส่งออกขายของได้น้อยลง เพราะข้าวไทยแพงขึ้นตามค่าเงินที่แข็งค่าขึ้น ซึ่งเวลานี้เราไม่กล้าขายหรือกล้ารับออร์เดอร์ เพราะพอบาทแข็ง ราคาขายข้าว FOB (ราคาสินค้า ณ ท่าเรือ) ของเราก็สูงขึ้นตามไปด้วย แม้ราคาข้าวในประเทศเราจะเท่าอินเดีย แต่พอแปลงเป็นราคาส่งออกในรูปดอลลาร์เราก็จะแพงกว่าเขาตามค่าเงิน เมื่อเราแพงกว่า ลูกค้าก็จะไปซื้อจากที่อื่นแทน ซึ่งเวลานี้ออร์เดอร์ใหม่สำหรับปีหน้าเงียบมาก ราคาใหม่ที่ตั้งไว้ก็ขายไม่ได้เลย” นายเจริญ กล่าว

โดยราคาข้าวหอมมะลิที่ส่งไปสหรัฐอเมริกาในเวลานี้ต้องปรับขึ้นเป็น 1,150-1,200 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากต้นปี 2568 เคยอยู่ที่ประมาณ 900 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ห่วงว่าหากเงินบาทยังแข็งค่าเช่นนี้ จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันส่งออกข้าวไทยในปีหน้า ที่จะขายสินค้าได้ลดลง เพราะเปรียบเทียบค่าเงินกับคู่แข่งส่งออกข้าวแล้ว ในส่วนของเวียดนามค่าเงินดองอ่อนค่าลง และเงินรูปีของอินเดียก็อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับต้นปี ทำให้ได้เปรียบในการแข่งขัน

ทั้งนี้ข้าวครีปปใหญ่ในฤดูกาลผลิตใหม่ของอินเดียในเวลานี้กำลังอยู่ในช่วงการเก็บเกี่ยว คาดมีผลผลิตมากกว่า 150 ล้านตันข้าวสาร และข้าวเวียตนามจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนมีนาคม 2569 คาดจะมีผลผลิต 4-5 ล้านตันข้าวสาร ซึ่งเวลานี้ข้าวขาว 5% ของไทยขายอยู่ที่ 400-410 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

ขณะที่ข้าวอินเดียอยู่ที่ 350-360 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ข้าวไทยแพงกว่าข้าวอินเดียประมาณ 50 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มีส่วนสำคัญจากเงินบาทที่แข็งค่ามาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันส่งออกข้าวไทยที่จะขายได้ลดลงในปีหน้า

ณ เวลานี้ทางสมาคมฯ ยังไม่ตั้งเป้าหมายการส่งออกข้าวไทยปี 2569 จากปีนี้ (2568) คาดจะส่งออกได้ 7.7-7.8 ล้านตัน ซึ่งผลกระทบจากค่าเงินบาทที่ทำให้ไทยส่งออกข้าวได้ลดลง จะส่งต่อผลกระทบมายังราคาข้าวสารและข้าวเปลือกในประเทศที่จะขายได้ในราคาที่ต่ำลงด้วย หากการแข็งค่าของเงินบาทไม่ได้รับการกำกับดูแลและแก้ไขอย่างทันที่จากภาครัฐ

ด้านนายหลักชัย กิตติพล นายกิตติมศักดิ์ สมาคมยางพาราไทย กล่าวว่า เงินบาทที่แข็งค่า กระทบผู้ส่งออกยางพาราได้รับเงินบาทลดลง แต่ยางพารายังถือว่าโชคดีกว่าสินค้าประเภทอื่น เพราะเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) ที่ราคาปรับตัวขึ้น-ลงตามกลไกตลาด สามารถปรับเปลี่ยนราคาขายเพื่อส่งผ่านภาระไปยังผู้นำเข้าตามสถานการณ์ ส่วนที่จะได้รับผลกระทบมากคือสินค้ายางพาราแปรรูป เช่น ยางล้อรถยนต์ที่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาขายได้ทันที

“ปกติผู้ส่งออกยางพารารายใหญ่จะทำการประกันความเสี่ยงค่าเงินไว้อยู่แล้ว เพราะไม่เช่นนั้นหากเงินบาทแข็งค่าก็อาจเกิดความเสียหายหนัก สำหรับบริษัทเราเองปีหนึ่งส่งออกยางพารามูลค่ากว่า 2,000 ล้านดอลลาร์ หากเงินหายไปเพียง 1 บาทต่อดอลลาร์ก็จะหายไปถึง 2,000 ล้านบาท ซึ่งเรายอมให้เกิดขึ้นไม่ได้ อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้ประกอบการเอสเอ็มอีบางรายที่ไม่ได้ทำประกันความเสี่ยงค่าเงินไว้ก็จะได้รับผลกระทบอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้” นายหลักชัย กล่าว
ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

หอกการค้าข้าวแข็งจุดส่งออก ข้าวไทยเสี่ยงเสียตลาด

KEY POINTS

- ค่าเงินบาทที่แข็งค่ากว่าประเทศคู่แข่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของไทย ทำให้เสี่ยงสูญเสียตลาดส่งออก
- สินค้าเกษตร โดยเฉพาะข้าวซึ่งมีการแข่งขันสูง ได้รับผลกระทบหนัก เนื่องจากไทยเสียเปรียบด้านราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่งอย่างอินเดียและเวียตนาม
- ผู้ส่งออกและเกษตรกรไม่สามารถปรับขึ้นราคาขายได้ท่ามกลางกำลังซื้อทั่วโลกที่ชะลอตัว ทำให้ต้องแบกรับผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

นายวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา รองประธานหอการค้าไทย เปิดเผยว่า การขยับราคาสินค้าส่งออกเป็นสิ่งที่ทุกประเทศต้องเผชิญเหมือนกัน แต่หากค่าเงินบาทแข็งค่ากว่าคู่แข่งและเกิดขึ้นบ่อยครั้ง จะส่งผลเสียต่อความสามารถในการแข่งขันของไทยอย่างมีนัยสำคัญ เพราะอาจทำให้ตลาดส่งออกไหลไปยังประเทศที่สามารถลดราคา หรือขึ้นราคาได้ต่ำกว่า

โดยกลุ่มที่ได้รับผลกระทบหนักคือผู้ส่งออกและเกษตรกรที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะข้าว ซึ่งมีการแข่งขันสูงมากในตลาดโลก โดยปีนี้ไทยต้องเผชิญการแข่งขันจากอินเดีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม ที่มีผลผลิตข้าวดีและเสนอราคาที่แข่งขันได้มาก หากค่าเงินของประเทศคู่แข่งอ่อนค่ากว่าเงินบาท ไทยจะเสียเปรียบทันทีและมีความเสี่ยงสูงต่อการสูญเสียตลาด

นายวิศิษฐ์ กล่าวว่า สำหรับการส่งออกในปีนี้ออเดอร์ส่งออกสินค้าเกษตรส่วนใหญ่ได้ส่งมอบไปแล้ว เหลือเพียงรอรับเงิน ซึ่งประเด็นสำคัญอยู่ที่ผู้ประกอบการได้ป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนไว้หรือไม่ โดยเฉพาะกลุ่ม SME ที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำสัญญาฟอร์เวิร์ด ทำให้มีความเสี่ยงขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนอย่างแท้จริง เนื่องจากช่วงที่เสนอราคาขาย ค่าเงินบาทอยู่ในระดับอ่อนกว่า ก่อนจะทยอยแข็งค่าจากระดับราว 36 บาทต่อดอลลาร์ ลงมาถึง 33 บาทต่อดอลลาร์

แม้ตามหลักแล้ว เมื่อค่าเงินบาทแข็ง ผู้ส่งออกควรปรับขึ้นราคาขาย แต่ในสภาพตลาดปีนี้ การขึ้นราคาแทบเป็นไปไม่ได้ เพราะกำลังซื้อทั่วโลกชะลอตัว หากปรับราคาเมื่อใดก็มีโอกาสเสียตลาดทันที ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องขึ้นราคาขายเดิมมาโดยตลอด และแบกรับผลขาดทุนจากค่าเงินที่แข็งขึ้น

ทั้งนี้ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา การแข็งค่าของเงินบาทในระยะแรกมาจากปัจจัยพื้นฐานของไทย เช่น เศรษฐกิจที่เติบโตดี การส่งออก การลงทุน และการท่องเที่ยว ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดแข็งแกร่งและความต้องการเงินบาทสูงขึ้น ซึ่งเป็นการแข็งค่าตามธรรมชาติ แต่ในปีนี้ ตัวเลขเศรษฐกิจหลายด้านไม่ได้แข็งแกร่งเหมือนเดิม แม้การส่งออกยังเป็นบวก แต่เริ่มชะลอลง และสินค้าที่ขยายตัวได้ดีส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งวัตถุดิบจำนวนมากต้องนำเข้า ทำให้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้ผลิตในประเทศมีจำกัด

โดยผลกระทบที่ชัดเจนจึงตกอยู่กับผู้ผลิตที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ โดยเฉพาะภาคเกษตรและอาหาร ขณะที่ในช่วงปลายปี ตัวเลขส่งออกอาจไม่ถูกกระทบมากนักในเชิงปริมาณ แต่รายได้เมื่อแปลงกลับมาเป็นเงินบาทจะลดลง และมีโอกาสเกิดการขาดทุน

นายวิศิษฐ์ กล่าวว่า สำหรับแนวโน้มปีหน้า ประเมินว่าสินค้าหลัก โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรและอาหาร น่าจะผ่านจุดต่ำสุดไปแล้ว และไม่น่าจะแย่กว่าปีนี้ โดยตั้งเป้าการเติบโตขึ้นต่ำไว้ที่ราว 5% เพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ หลังจากปีนี้ยอดส่งออกหดตัวราว 7-8%

ขณะที่กลุ่มสินค้าที่มีความต้องการสูง เช่น อิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ AI ยังมีแนวโน้มเติบโตดี เนื่องจากหลายประเทศต้องการเทคโนโลยีเหล่านี้เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

ส่งออก พ.ย.เพิ่ม 7.1% รวม 11 เดือน มูลค่านิวไฮ 3.1 แสนล้านดอลลาร์ โต 12.6%

ส่งออกเดือน พ.ย.68 มูลค่า 27,445.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่ม 7.1% ขยายตัวต่อเนื่อง 17 เดือนติด รวม 11 เดือน มูลค่า 310,706.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่ม 12.6% ทำสถิตินิวไฮตั้งแต่มีการส่งออก คาดเดือน ธ.ค. ประเมินหากทำได้ 2.5 หมื่นดอลลาร์สหรัฐ ทั้งปีโต 11.6% หากทำได้ 2.65 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งปีโต 12.1% ส่วนปี 69 ประเมินขยายตัวติดลบ 3.1% ถึงบวก 1.1%

นายณันทพงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า การส่งออกของไทย เดือน พ.ย.2568 มีมูลค่า 27,445.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 7.1% ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 17 ติดต่อกัน ส่วนการนำเข้ามีมูลค่า 30,172.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 17.6% ขาด

ดุลการค้า 2,726.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมการส่งออก 11 เดือนของปี 2568 (ม.ค.-พ.ย.) มีมูลค่า 310,706.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 12.6% เป็นยอดการส่งออกที่ทำสถิติใหม่ ตั้งแต่มีการส่งออกมา การนำเข้ามูลค่า 315,662.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 12.4% ทำสถิติใหม่เช่นเดียวกัน ขาดดุลการค้า 4,956 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ลดลง 9.5% หดตัวต่อเนื่อง 4 เดือน โดยสินค้าเกษตร ลด 15.7% สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ลด 2.3% โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัว อาทิ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ไช้และน้ำมันจากพืชและสัตว์ กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง และเนื้อและส่วนต่าง ๆ ของสัตว์ที่บริโภคได้ ส่วนสินค้าสำคัญที่หดตัว อาทิ ข้าว ยางพารา อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เครื่องดื่ม และน้ำตาลทราย ทั้งนี้ 11 เดือนของปี 2568 การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ลด 0.7%

ส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม เพิ่ม 12.2% ขยายตัวต่อเนื่อง 20 เดือน โดยสินค้าสำคัญที่ขยายตัว อาทิ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ (ไม่รวมทองคำ) เครื่องโทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ แผงสวิตช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า ส่วนสินค้าสำคัญที่หดตัว อาทิ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก ทั้งนี้ 11 เดือนของปี 2568 การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม เพิ่ม 17.1%

ทางด้านตลาดส่งออก ตลาดหลัก เพิ่ม 7.4% โดยขยายตัวในตลาดสหรัฐฯ 37.9% สหภาพยุโรป (27) 12% และอาเซียน (5) 5.7% แต่หดตัวในตลาด จีน 7.8% ญี่ปุ่น 8.9% CLMV 18% ตามลำดับ ตลาดรอง เพิ่ม 7.6% โดยขยายตัวในตลาดเอเชียใต้ 52.5% ทวีปออสเตรเลีย 2.7% และสหราชอาณาจักร 6.5% ขณะที่หดตัวในตลาดตะวันออกกลาง 3.6% ทวีปแอฟริกา 1.9% ลาตินอเมริกา 1% และรัสเซียและกลุ่ม CIS 24.9% ตลาดอื่น ๆ ลด 30.1%

นายันทพพงษ์กล่าวว่า แนวโน้มการส่งออกเดือน ธ.ค.2568 ประเมินขึ้นต่ำอยู่ที่ 25,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะทำให้ยอดส่งออกทั้งปี มีมูลค่า 335,707 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 11.6% และขึ้นสูง 26,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มูลค่าทั้งปี 337,207 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่ม 12.1% ซึ่งขยายตัวเกินไปกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2-3% ส่วนเป้าหมายการส่งออกปี 2569 ประเมินไว้ว่าจะอยู่ในช่วงติดลบ 3.1% ถึงขยายตัว 1.1%

“ที่มองว่าจะขยายตัวติดลบ 3.1% เพราะปีนี้ ยังมีปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ ที่เป็นตัวจุดสำคัญ เงินบาทแข็งค่า มีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหาร ส่วนภาษีสหรัฐฯ ถ้ายังอยู่ในระดับ 19% ก็โอเค เพราะยังแข่งขันได้ เมื่อเทียบกับในภูมิภาค และที่มองว่ามีโอกาสเป็นบวกได้ 1.1% เพราะความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ AI คลาวด์ มีความต้องการสูงมาก จะเป็นตัวหลักที่ช่วยผลักดันยอดส่งออก” นายันทพพงษ์กล่าว
ที่มา Commerce News Agency (CNA)

บังคับใช้วันแรก ฟิลิปินส์ ปรับขึ้นภาษีใหม่นำเข้าข้าวจากร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 20

KEY POINTS

- ฟิลิปินส์ประกาศปรับขึ้นอัตราภาษีนำเข้าข้าวจากร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 20 โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป
- การปรับขึ้นภาษีมักมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในประเทศ และรับมือกับปัจจัยค่าเงินเปโซที่อ่อนค่าลง

• นโยบายนี้จะดำเนินการควบคู่กับการกลับมาอนุญาตนำเข้าข้าวอีกครั้ง และรัฐบาลได้เรียกร้องให้ผู้นำเข้าพิจารณาแหล่งนำเข้าอื่นเพิ่มเติมจากเวียดนาม

ทางสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เผยว่ารัฐบาลจะปรับขึ้นอัตราภาษีนำเข้าข้าวจากร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 20 โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป ควบคู่กับการเตรียมกลับมาอนุญาตให้นำเข้าข้าวอีกครั้งในปี 2569 หลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศระงับการนำเข้าข้าวชั่วคราว เพื่อคุ้มครองรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเปลือก (Palay) ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวฤดูฝน

นาย Francisco Tiu Laurel Jr. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ระบุในแถลงการณ์ว่า การปรับขึ้นของอัตราภาษีนำเข้าข้าวดังกล่าวสะท้อนถึงหลายปัจจัยที่สำคัญ อาทิ การอ่อนค่าลงของค่าเงินเปโซในช่วงที่ผ่านมา และแนวโน้มราคาข้าวในตลาดโลกที่อาจปรับตัวสูงขึ้นเมื่อฟิลิปปินส์กลับเข้าสู่ตลาดนำเข้าอีกครั้ง นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์จะยกเว้นข้อกำหนดการวางเงินมัดจำล่วงหน้าร้อยละ 10 สำหรับการออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้าด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Import Clearances: SPSIC) เพื่อช่วยลดภาระด้านสภาพคล่องทางการเงินของผู้นำเข้าข้าว ขณะเดียวกัน สำนักงานอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry: BPI) จะเริ่มดำเนินการพิจารณาคำขอใบอนุญาตนำเข้าสินค้าด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPSIC) เพื่อรองรับปริมาณการนำเข้าข้าวรวมที่ 500,000 ตัน ที่รวมถึงโควตาการนำเข้าปริมาณจำนวน 50,000 ตัน

สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรยังได้เรียกร้องให้ผู้นำเข้าข้าวภายในประเทศกระจายแหล่งนำเข้าและพิจารณาประเทศผู้ส่งออกรายอื่นเพิ่มเติม โดยระบุว่า แทนที่จะพึ่งพาการนำเข้าจากเวียดนามเป็นหลัก ควรพิจารณาแหล่งนำเข้าทางเลือก เช่น กัมพูชา เมียนมา และประเทศผู้ส่งออกรายอื่นนอกกลุ่มเดิม ทั้งนี้ ข้าวนำเข้าทั้งหมดจะต้องนำเข้ามาให้แล้วเสร็จภายในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อรักษาระดับราคาข้าวเปลือกที่แหล่งผลิตให้อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมในช่วงเริ่มต้นฤดูเก็บเกี่ยวฤดูแล้ง และเพื่อคุ้มครองรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในประเทศ

สำหรับการนำเข้าข้าวในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ จะถูกจำกัดให้ดำเนินการผ่านท่าเรือเพียง 17 แห่ง ทั่วประเทศ ได้แก่ ท่าเรือกรุงมะนิลา (จังหวัดกรุงมะนิลา) ท่าเรือบาตังกัส (จังหวัดบาตังกัส) ท่าเรือตักโลบัน (จังหวัดเลย์เต) ท่าเรือบาโคลอด (จังหวัดเนกรอสตะวันตก) ท่าเรืออีลิแกน (จังหวัดลاناโอเดลนอร์เต) ท่าเรือคากายันเดโอโร (จังหวัดมิสามิสออร์เต), ท่าเรือดาเวา (จังหวัดดาเวา) ท่าเรือซัมบวงกา (จังหวัดซัมบวงกา) ท่าเรือเซบู (จังหวัดเซบู) ท่าเรืออีโลอีโล (จังหวัดอีโลอีโล) ท่าเรือคาปิซ (จังหวัดคาปิซ) ท่าเรือตักปิลารัน (จังหวัดโบฮอล) ท่าเรือคูมาเกเต (จังหวัดเนกรอสโอเรียนทัล) ท่าเรือซูปิก (จังหวัดซัมบวงกาเบย์/ซูปิก) ท่าเรือคาลบาย็อก (จังหวัดซามาร์ตะวันตก) ท่าเรือเจนเอร์ลซานโตส (จังหวัดซาราเวซ) และท่าเรือตาบาโก (จังหวัดดอลบาโย)

อย่างไรก็ดี ทางสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานว่า ข้าวถือเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของฟิลิปปินส์ เนื่องจากเป็นอาหารหลักพื้นฐานของประเทศ และมีสัดส่วนคิดเป็นประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่ารวมของสินค้าเกษตรทั้งหมดของฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ แม้ว่าฟิลิปปินส์จะสามารถเพาะปลูกข้าวเพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่ไม่สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการ โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์หลายยุคหลายสมัยพยายามที่จะเพิ่มการผลิตข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ (Rice Self-sufficiency) เพื่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ แต่จนถึงปัจจุบันนโยบายดังกล่าวก็ยังไม่บรรลุผลสำเร็จ รัฐบาลชุดปัจจุบันภายใต้

การนำของประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ มีนโยบายที่จะพยายามเพิ่มผลผลิตข้าวให้ได้ร้อยละ 100 ของความต้องการข้าวของประเทศเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม เป้าหมายดังกล่าวจะสามารถบรรลุความสำเร็จได้ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับประเทศฟิลิปปินส์ เนื่องจากมีปัจจัยและความท้าทายสำคัญหลายประการ ได้แก่ (1) ภูมิประเทศของฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ประกอบด้วยเกาะเล็กๆ หลายเกาะ ทำให้มีพื้นที่ราบลุ่มน้อยไม่เหมาะต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าว (2) ฟิลิปปินส์ ตั้งอยู่ในบริเวณแนววงแหวนแห่งไฟ (Ring of Fire) ทำให้ต้องประสบภัยพิบัติทั้งแผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด และ พายุไต้ฝุ่นบ่อยครั้งในแต่ละปี ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร (3) การขาดแคลนการวิจัยและพัฒนาที่ยั่งยืน เทคโนโลยีการเกษตรยังล้าสมัย ผลผลิตต่อไร่ต่ำและต้นทุนการผลิตสูง (4) การเปลี่ยนแปลงของ ประชากรในแรงงานภาคเกษตร ภาวะขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตร เนื่องจากปัญหาเกษตรกรที่เริ่มมีอายุมากขึ้น (5)

ปัจจัยอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และการขยายตัวของจำนวนประชากรชาวฟิลิปปินส์ เพิ่มขึ้นทุกปี เป็นต้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางอาหาร และทำให้ฟิลิปปินส์ไม่สามารถประสบความสำเร็จในนโยบายพึ่งพาตนเองในช่วงที่ผ่านมาได้ โดยล่าสุด กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ เผยว่ามี แผนปรับขึ้นอัตราภาษีนำเข้าข้าวจากร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 20 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 ควบคู่กับการเตรียมกลับมาดำเนินการนำเข้าข้าวอีกครั้ง หลังจากคำสั่งให้ระงับการนำเข้าข้าวทั่วไป (regular milled rice) และข้าวขัดสีคุณภาพดี (well-milled rice) ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 ถือเป็นสัญญาณเชิงบวกและเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการกลับมาส่งออกอีกครั้ง

ทั้งนี้ ในปี 2567 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวรวม 4.77 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.10 จากปีก่อน โดยนำเข้าจาก เวียดนามเป็นอันดับ 1 ปริมาณ 3.55 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 74.42 ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ไทย ปริมาณ 6.42 แสนตัน (ร้อยละ 13.46) และปากีสถาน ปริมาณ 3.09 แสนตัน (ร้อยละ 6.49) สำหรับในปี 2568 (เดือนมกราคม - กันยายน) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวรวม 3.38 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.89 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อน ที่มีปริมาณการนำเข้า 3.28 ล้านตัน โดยนำเข้าจากเวียดนามเป็นอันดับ 1 ปริมาณ 2.88 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 85.39 ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ไทย ปริมาณ 1.98 แสนตัน (ร้อยละ 5.87) และเมียนมา ปริมาณ 1.21 แสนตัน (ร้อยละ 3.58) ตามลำดับ

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

เวียดนาม

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวเวียดนามมีแนวโน้มทรงตัว โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) เสนอราคาอยู่ที่ระดับ 360-365 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับระดับ 360-365 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ท่ามกลางกิจกรรมการซื้อขายที่ชะลอตัวลงเนื่องจากภูมิภาคสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงเข้าสู่ช่วง ปลายฤดูเก็บเกี่ยว ขณะที่ความต้องการนำเข้ายังไม่มีความชัดเจน

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าวว่า ในช่วงนี้กิจกรรมการค้าซบเซาลงเนื่องจากการเก็บเกี่ยวเพียง เล็กน้อยในพื้นที่เขตสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงกำลังจะสิ้นสุดลง ขณะที่ความต้องการจากต่างประเทศยังคงอ่อนแอ ขณะเดียวกันพวกเขากังวลว่าการส่งออกข้าวจากเวียดนามในปีนี้จะเผชิญกับความยากลำบากมากขึ้น

ขณะที่ผู้ค้าอีกรายหนึ่งกล่าวว่า ฟิลิปปินส์อาจกำหนดข้อจำกัดการนำเข้าข้าวอีกครั้งในปีนี้ ประกอบกับ อินโดนีเซียจะไม่ได้เป็นผู้ซื้อหลักอีกต่อไปแล้ว พร้อมทั้งคาดว่าอุปทานจากอินเดียจะยังคงแข็งแกร่ง

ด้านสมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามอ่อนตัวลงจากช่วงปลายสัปดาห์ที่แล้ว โดยราคาข้าวหอมพันธุ์ DT8 ชนิด 5% อยู่ที่ระดับ 420-440 เหรียญสหรัฐต่อดัน จากระดับ 435-460 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะที่ ข้าวหอม Jasmine อยู่ที่ระดับ 446-450 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจาก 453-457 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ระดับ 364-368 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก 363-367 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา และข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 319-323 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับ 319-323 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-29 ธันวาคม 2568 มีเรือบรรทุกสินค้า จำนวน 32 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 239,600 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 8-27 ธันวาคม 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวน รวม 239,600 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 50,000 ตัน มาเลเซีย 24,500 ตัน ฟิลิปปินส์ 165,100 ตัน

กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมของเวียดนาม (the Ministry of Agriculture and Environment) รายงานว่า ในปี 2025 เวียดนามส่งออกข้าวได้ประมาณ 7.85 ล้านตัน สร้างรายได้ 4.02 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดย ปริมาณลดลง 12.7% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่มูลค่าการส่งออกลดลงอย่างมากถึง 29.4% โดยราคาเฉลี่ยใน การส่งออกในปี 2025 คาดว่าอยู่ที่ 555 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

เฉพาะในเดือนธันวาคม 2568 การส่งออกข้าวมีประมาณ 340,000 ตัน สร้างรายได้ 189 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ

ทั้งนี้เนื่องจากตลาดดั้งเดิม เช่น ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย แสดงสัญญาณการหดตัว ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า การเปลี่ยนกลยุทธ์ไปสู่กลุ่มสินค้าพรีเมียมจึงมีความสำคัญมากขึ้น ตลาดเป้าหมายหลักสำหรับข้าวคุณภาพสูง ข้าว พันธุ์พิเศษ และผลิตภัณฑ์ข้าวแปรรูป ได้แก่ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และจีน

ข้าวหอมพันธุ์ ST25 ของเวียดนามยังคงได้รับการยอมรับว่าเป็นข้าวที่ดีที่สุดในโลกซึ่งสร้างโอกาสสำคัญใน ตลาดพรีเมียมในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และจีน ในขณะเดียวกัน ข้าวญี่ปุ่นก็กำลังได้รับความนิยมมากขึ้นในญี่ปุ่น

ขณะที่สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างสำนักงานสถิติแห่งชาติ (the National Statistics Office) ว่า ในเดือนธันวาคม 2568 เวียดนามส่งออกข้าวประมาณ 479,000 ตัน ลดลงประมาณ 17.9% เมื่อเทียบกับช่วง เดียวกันของปีก่อนหน้า และในปี 2568 (มกราคม - ธันวาคม) เวียดนามส่งออกข้าวได้ประมาณ 8 ล้านตัน ลดลง ประมาณ 11.3% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

สำนักข่าว VNS รายงานว่า สมาคมอุตสาหกรรมข้าวแห่งเวียดนาม (the Vietnam Rice Sector Association; VIETRISA) กล่าวว่า เวียดนามประสบความสำเร็จครั้งสำคัญในด้านเกษตรกรรมยั่งยืน โดยมีข้าวมาก ถึง 71,000 ตันได้รับการรับรองภายใต้ฉลากข้าวเขียวปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ (the Low-Emission Green Vietnamese Rice) ของเวียดนามในช่วงสองปีที่ผ่านมา

ฉลากดังกล่าวออกโดย VIETRISA สำหรับข้าวที่ผลิตตามมาตรฐานทางเทคนิคที่กำหนดภายใต้โครงการ 1 ล้านเฮกตาร์ และได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงานระดับตำบลหรือองค์กรระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรอง โดยข้าวที่ได้รับการรับรองต้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านการตรวจสอบย้อนกลับ ครอบคลุมพื้นที่การผลิต พันธุ์ และฤดูกาลเพาะปลูก และต้องปฏิบัติตามระเบียบการเพาะปลูกที่มีคุณภาพสูงและปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำอย่างครบถ้วน

นายเลอ ทันห์ ตุง (Lê Thanh Tùng) รองประธานสมาคม VIETRISA กล่าวในการประชุมที่เมือง Cần Thơ ว่าสมาคม VIETRISA ได้ออกใบรับรองการใช้ฉลากให้กับวิสาหกิจ 8 แห่ง ซึ่งปลูกข้าวในพื้นที่รวมประมาณ 18,000 เฮกตาร์แล้ว โดยเวียดนามถือเป็นประเทศแรกของโลกที่ผลิตและส่งออกข้าวปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ

ปัจจุบัน บริษัท 8 แห่งกำลังส่งออกข้าวปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำประมาณ 70,000 ตัน ภายใต้โครงการ 1 ล้านเฮกตาร์ จากผู้ส่งออกข้าวประมาณ 400 รายทั่วประเทศ ซึ่งแม้จำนวนบริษัทที่เข้าร่วมจะยังมีจำกัด แต่การส่งออกนี้ถือเป็นก้าวสำคัญ สะท้อนให้เห็นถึงความคืบหน้าในช่วงเริ่มต้นของโครงการและความท้าทายในการดำเนินงานในระยะแรก

นายเลอ มินห์ ฮว่าน (Lê Minh Hoan) รองประธานสภาแห่งชาติ (Vice Chairman of the National Assembly) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญแต่ถูกมองข้ามไปบ่อยครั้งในการดำเนินโครงการ 1 ล้านเฮกตาร์ ซึ่งโครงการมักมุ่งเน้นไปที่พันธุ์ข้าว เทคนิคการเพาะปลูก การชลประทาน การลดการใช้ปุ๋ย และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นไม่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องจักรหรือพบเห็นได้ในนาข้าว

อย่างไรก็ตาม สื่อสารมวลชนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนั้น ไม่ใช่โดยการชี้นำหรือบังคับให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แต่โดยการร่วมเดินทางไปกับเกษตรกรและให้กำลังใจพวกเขาผ่านตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ซึ่งแทนที่จะเน้นเรื่องการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สื่อควรเน้นไปที่เกษตรกรที่หว่านเมล็ดข้าวอย่างปราณีต และได้ผลผลิตที่ดีขึ้น ลดการเผาหลังการเก็บเกี่ยว หรือลดต้นทุนในขณะที่ยังคงรักษาผลผลิตไว้ ทำให้การเปลี่ยนแปลงดูเป็นไปได้และทำได้จริง

นายเลอ มินห์ ฮว่าน ยังกล่าวถึงสหกรณ์ว่าเป็นเสาหลักสำคัญของโครงการ โดยระบุว่า การปฏิรูปสหกรณ์ไม่สามารถพึ่งพามาตรการทางปกครองเพียงอย่างเดียวได้ เขากล่าวว่าสื่อมวลชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการนำเสนอสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จ อธิบายการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการ และระบุการปรับปรุงที่ละน้อยแต่ยั่งยืน และควรชี้แนะแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติตามอย่างชัดเจน โดยทำหน้าที่เป็นแนวทางปฏิบัติในการสร้างนวัตกรรมแทนที่จะนำเสนอเป็นเป้าหมายที่เป็นนามธรรม

ขณะเดียวกัน ภาคธุรกิจเวียดนามที่เข้าร่วมโครงการไม่เพียงแต่ต้องการแรงจูงใจทางการเงินเท่านั้น แต่ยังต้องการความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจ และภาพลักษณ์ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ซึ่งสื่อมวลชนสามารถสนับสนุนกระบวนการนี้ได้โดยการให้การยอมรับบริษัทที่ลงทุนระยะยาวร่วมกับเกษตรกร เล่าเรื่องราวของแบรนด์ที่เชื่อมโยงกับแนวทางการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ซึ่งการรายงานข่าวเช่นนี้สร้างแรงกดดันเชิงสร้างสรรค์ กระตุ้นให้บริษัทต่างๆ ปรับพฤติกรรมไปสู่ความยั่งยืนเพื่อปกป้องชื่อเสียง ตอบสนองความคาดหวังของตลาด และสร้างความมั่นคงในการพัฒนาในระยะยาว

ที่มา Oryza.com

กัมพูชา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ รายงานโดยอ้างสำนักข่าว Khmer Times ว่า ในช่วง 11 เดือนแรก ของปี 2025 กัมพูชาส่งออกข้าวสารไปยังตลาดต่างประเทศ จำนวน 801,643 ตัน เพิ่มขึ้น 39% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งสร้างรายได้ประมาณ 526 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 27% จาก 413.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodia Rice Federation: CRF) ระบุว่า ในปี 2025 กัมพูชา จะส่งออกข้าวสาร ได้มากกว่า 900,000 ตัน เป็นครั้งแรก ซึ่งจะถือเป็นสถิติใหม่ แม้ว่าราคาข้าวในตลาดโลกจะปรับตัวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวเลขดังกล่าวเข้าใกล้เป้าหมายที่ท้าทาย ซึ่งรัฐบาลกัมพูชาตั้งไว้ที่ 1 ล้าน ตัน

นายลุน เยง (Lun Yeng) เลขาธิการสหพันธ์ข้าวกัมพูชา เปิดเผยว่า ตัวเลขดังกล่าว ถือเป็นสัญญาณเชิงบวกต่อการบรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าว 1 ล้านตันของกัมพูชา ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลมาจากการให้ความสำคัญของรัฐบาลในการส่งเสริมการส่งออกข้าว ผ่านการจัดสรรเงินทุนฉุกเฉินให้แก่โรงสีข้าวและผู้ส่งออก เพื่อเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการรวบรวมข้าวเปลือกในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ทั้งนี้ ในปี 2025 การส่งออกข้าวของกัมพูชาคาดว่าจะสูงกว่า 900,000 ตัน เนื่องจากโรงสีข้าวภายในประเทศได้รับเงินทุนเพิ่มเติมจากรัฐบาล และขยายตลาดส่งออกเชิงรุก

สำหรับสถานการณ์ตลาดโลกในปัจจุบัน มีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะข้าวขาว ราคาต่ำ เนื่องจากหลายประเทศเพิ่มกำลังการผลิตในปีนี้อาติ จีน อินเดีย รวมถึงประเทศที่เคยนำเข้าข้าวในปริมาณมาก เช่น อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ ราคาข้าวถูกกำหนดโดยกลไกตลาดโลก และเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันกับผู้ซื้อในต่างประเทศ จึงไม่สามารถตั้งราคาสูงกว่าระดับราคาตลาดได้

เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่อุตสาหกรรมข้าว รัฐบาลกัมพูชาได้ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน เพิ่มความร่วมมือ และขยายการส่งออกโดยตรงไปยังตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลกัมพูชายังมุ่งมั่นในการพัฒนาภาคการผลิตข้าว ผ่านการสนับสนุนทางการเงิน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการดำเนินนโยบายที่มุ่งลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวัน ที่ 24 ธันวาคม 2568 ดังนี้

รายการชนิดข้าว	26 พฤศจิกายน 2568	24 ธันวาคม 2568	เปลี่ยนแปลง
	เหรียญสหรัฐต่อดัน (FOB)		
1.ข้าวหอม Malys Angkor (Pka Romdoul / Jasmine) ชนิด 5%	800	820	+20
2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5%	720	730	+10
3.ข้าวหอม Fragrant Rice (SRO)	570	550	-20
4.ข้าวขาวพื้นนุ่ม (White Rice Soft Texture) ชนิด 5%	485	503	+18
5.ข้าวขาวพื้นแข็ง (White Rice Hard Texture) ชนิด 5%		526	

6.ข้าวึ่ง (Parboiled Rice) ชนิด 5%	570	560	-10
7.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice / Romdoul)		800	
8.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice)		470	
9.ข้าวหอมอินทรี (Organic Jasmine Rice)		1,300	
10.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5%		1,050	
11.ข้าวึ่งอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5%		1,100	

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ

เมียนมา

สำนักข่าว Global New Light Of Myanmar รายงาน นายเย มิน อ่อง (U Ye Min Aung) ประธานสหพันธ์ข้าวแห่งเมียนมา (MRF) กล่าวในระหว่างการประชุม “Rice Briefing 2025” เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2568 ว่า เมียนมาสร้างรายได้จากการส่งออกข้าวประมาณ 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี โดยอธิบายว่า แม้ว่าผลผลิตข้าวส่วนใหญ่ของประเทศประมาณ 80% จะถูกบริโภคภายในประเทศ แต่อีก 20% ที่เหลือจะถูกส่งออกไปต่างประเทศ

นายเย มิน อ่อง กล่าวเสริมว่า อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งการส่งออกนี้ไม่ใช่จำนวนน้อย และยังสามารถสร้างรายได้ประมาณ 800 ล้านถึง 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ซึ่งถือเป็นรายได้จำนวนมากสำหรับประเทศ ข้าวไม่เพียงแต่เป็นพืชผลหลักที่สร้างรายได้หลายพันล้านดอลลาร์เท่านั้น แต่ยังมีความเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งกับชีวิตทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชน และเป็นอาหารหลักของชาติด้วย ซึ่งข้าวยังคงเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่สำคัญที่สุดในอาหารประจำวันของประชากรเมียนมามากกว่า 50 ล้านคน ถือเป็นความสำคัญของข้าวต่อความมั่นคงทางอาหารของชาติ

จากสถิติของ MRF พบว่า ในช่วง 8 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2025-2026 นับตั้งแต่เดือนเมษายนถึงพฤศจิกายน 2568 เมียนมาส่งออกข้าวสารและข้าวหักจำนวน 1,787,143 ตัน คิดเป็นมูลค่า 575 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำนักข่าว Global New Light Of Myanmar ยังรายงานว่า สหพันธ์ข้าวเมียนมา (the Myanmar Rice Federation; MRF) จะให้บริการจัดส่งข้าวถึงบ้าน (door-to-door delivery service) เพื่อกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งตามปกติแล้วข้าวึ่งของเมียนมาส่วนใหญ่ส่งออกไปยังรัสเซียและตลาดยุโรป

นาย U Thaung Win สมาชิกคณะกรรมการบริหารของสหพันธ์ข้าวเมียนมา (MRF) กล่าวว่า MRF จะพยายามส่งเสริมการบริโภคข้าวึ่งภายในประเทศผ่านระบบจัดส่งถึงบ้านหรือจำหน่ายในร้านค้าปลีก

ทั้งนี้ ข้าวึ่ง ข้าวกล้อง และข้าวเสริมคุณค่าทางโภชนาการ (fortified rice) เป็นข้าวที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่าข้าวขาวทั่วไป แต่ความต้องการภายในประเทศยังต่ำ ดังนั้นสหพันธ์ข้าวเมียนมาจะพยายามส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศและลดการพึ่งพาการส่งออกไปยังต่างประเทศ

ข้าวึ่ง (Parboiled rice) คือข้าวที่ผ่านกระบวนการแช่ นึ่ง และตากแห้งในขณะที่ยังมีเปลือกอยู่ กระบวนการนี้ทำให้เมล็ดข้าวแตกหักน้อยลงระหว่างการสี และได้ผลิตเมล็ดข้าวที่สมบูรณ์มากขึ้น โดยข้าวึ่ง

จะเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางกายภาพและเคมีของข้าว ซึ่งยังคงรักษาวิตามินและแร่ธาตุไว้ แต่อาจจะเน่าเสียได้ง่าย หลังการปรุงสุก และสามารถเก็บไว้ได้นาน

ที่มา Oryza.com

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าวกระทรวงเกษตร (DA Press Office) รายงานว่า นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ (Francisco P. Tiu Laurel Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร (Agriculture Secretary) ประกาศขยายโครงการข้าวราคา 20 เปโซต่อกิโลกรัมของรัฐบาล โดยจะเริ่มดำเนินการทั่วทั้งจังหวัดปังกาซิแนนในเดือนมกราคม 2569 โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานของรัฐบาลประธานาธิบดีเฟอร์ดินันด์ มาร์กอส จูเนียร์ ที่จะเข้าถึงครัวเรือน 15 ล้านครัวเรือนภายในสิ้นปี 2569

โครงการนี้มีชื่อว่า “Benteng Bigas, Meron Na!” (ข้าวมีแล้ว!) เป็นโครงการหลักด้านความมั่นคงทางอาหาร มีเป้าหมายเพื่อลดภาวะเงินเฟ้อด้านอาหาร เพิ่มการเข้าถึงอาหารหลักราคาไม่แพง และสนับสนุนราคาข้าวเปลือกหน้าไร่นา

เดิมทีโครงการนี้มุ่งเป้าไปที่กลุ่มเปราะบางที่สุดในสังคม แต่ขณะนี้กำลังจะขยายขอบเขตให้กว้างขึ้น โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณ 23 พันล้านเปโซในปี 2026 เพื่ออุดหนุนโครงการข้าวราคา 20 เปโซ จำนวนเงินนี้อาจลดลงได้หากมีการอนุมัติร่างกฎหมายที่ให้อำนาจแก่องค์การอาหารแห่งชาติ (the National Food Authority (NFA)) ในการจัดการอุปทานและอุปสงค์ข้าวอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ กล่าวว่า โครงการนี้เริ่มต้นจากกลุ่มที่เปราะบางที่สุด ได้แก่ ผู้รับประโยชน์จากโครงการ 4Ps ผู้พิการ พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว และผู้สูงอายุ จากนั้นจึงขยายไปยังสมาชิก TODA เกษตรกรชาวประมง ผู้มีรายได้ขั้นต่ำ ครู และบุคลากรที่ไม่ใช่ครู มีผู้ได้รับประโยชน์ไปแล้วหลายล้านคน เป้าหมายคือภายในปี 2026 จะครอบคลุม 15 ล้านครัวเรือน หรือประมาณ 60 ล้านคนในฟิลิปปินส์

ข้อจำกัดในการซื้อจะยังคงมีอยู่เพื่อจัดการอุปทาน โดยผู้สูงอายุจะยังคงได้รับอนุญาตให้ซื้อได้สูงสุด 30 กิโลกรัมต่อเดือน ในขณะที่ผู้รับประโยชน์รายอื่น ๆ จะถูกจำกัดไว้ที่ 10 กิโลกรัม

ข่าวส่วนใหญ่จะมาจาก NFA ซึ่งก่อให้เกิดความท้าทายในการส่งมอบสินค้าไปยังชุมชนห่างไกลและเกาะต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ไม่มีคลังสินค้าของ NFA การขยายโครงการนี้จะต้องการรถบรรทุก คนขับพนักงานเก็บเงิน และการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลท้องถิ่นเพื่อควบคุมต้นทุนและสร้างความรับผิดชอบ

สำนักข่าว The Philippine Star รายงานว่า นายฟรานซิสโก พี. ทิว ลอเรล จูเนียร์ (Francisco Tiu Laurel Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร กล่าวว่า ในขณะนี้ราคาขายปลีกแนะนำสูงสุด (The maximum suggested retail price (MSRP)) สำหรับข้าวขาว 5% ที่นำเข้าจะยังคงอยู่ที่ 43 เปโซต่อกิโลกรัม เนื่องจากรัฐบาลกำลังดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายเพื่อปรับเปลี่ยนอัตราภาษีนำเข้า

นายทิว ลอเรล กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนอัตราภาษีนำเข้าข้าวจาก 15% เป็น 20% คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 16 มกราคม 2569 หลังจากที่ได้ดำเนินการตามข้อกำหนดทางกฎหมายและขั้นตอนต่างๆ ครบถ้วนแล้ว และการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในราคาขายปลีกแนะนำ (MSRP) จะได้รับการทบทวนอีกครั้งหลังจากที่อัตราภาษีที่สูงขึ้นมีผลบังคับใช้แล้ว

กระทรวงฯ กล่าวว่า การตัดสินใจครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก หลังจากที่ประธานาธิบดีมาร์กอสสั่งระงับการนำเข้าข้าวเป็นเวลา 4 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายนปีที่แล้ว เพื่อพยุงราคาข้าวหน้าฟาร์มในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวสูงสุด

กระทรวงเกษตร (the Department of Agriculture; DA) ระบุในแถลงการณ์ว่า การนำเข้าข้าวมีปริมาณสูงถึงประมาณ 4.8 ล้านตันเมื่อปีที่แล้ว ซึ่งเป็นปริมาณที่ทำให้ราคาข้าวเปลือกลดลงเหลือต่ำสุดที่ 8 เปโซต่อกิโลกรัม ในบางพื้นที่ก่อนที่จะมีการสั่งห้าม ซึ่งนับตั้งแต่มีการระงับการนำเข้า ราคาข้าวเปลือกได้ฟื้นตัวขึ้น โดยเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 17 เปโซต่อกิโลกรัมสำหรับข้าวเปลือกสด และประมาณ 23 เปโซต่อกิโลกรัมสำหรับข้าวเปลือกแห้งในหลายพื้นที่การผลิต

เมื่อการห้ามนำเข้าสิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม 2568 รัฐบาลจะอนุญาตให้นำเข้าข้าวได้ในปริมาณเริ่มต้น 500,000 ตัน โดยประมาณ 50,000 ตันจะจัดสรรให้กับบริษัท Food Terminals Inc. ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2568) ฟิlipปินส์นำเข้าข้าว 3,365,310.42 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,907 ใบ) ลดลงประมาณ 30.0% เมื่อเทียบกับ 4,808,421 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 6,528 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ลดลงประมาณ 34.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ลดลงประมาณ 20.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,417.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 502 ใบ) ลดลงประมาณ 13.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 3.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 505,013.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 572 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 92.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกรกฎาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 72.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 167,407.26 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 220 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

- เดือนสิงหาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 370,051.23 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 260 ใบ) ลดลงประมาณ 4.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 388,608.20 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 515 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกันยายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 331,606.10 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 210 ใบ) ลดลงประมาณ 16.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 399,281.48 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 539 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนตุลาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 37,184.70 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 96 ใบ) ลดลงประมาณ 93.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 572,073.96 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 806 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤศจิกายน 2568 มีการนำเข้าจำนวน 32,144.32 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 52 ใบ) ลดลงประมาณ 93.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 457,531.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 592 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนธันวาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 26,626.41 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 48 ใบ) ลดลงประมาณ 94.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 483,122.63 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 613 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2568) Philipina นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,737,682.48 ตัน (สัดส่วน 81.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 343,910.33 ตัน (สัดส่วน 10.2%) ไทยจำนวน 176,840.26 ตัน (สัดส่วน 5.3%) ปากีสถานจำนวน 76,448.02 ตัน (สัดส่วน 2.3%) อินเดีย 20,786.19 ตัน (สัดส่วน 0.6%) เกาหลีใต้ 4,016 ตัน (สัดส่วน 0.1%) กัมพูชา 3,510 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน ไต้หวัน 540 ตัน ญี่ปุ่น 368 ตัน อิตาลี 6.46 ตัน ฝรั่งเศส 2.32 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2568) มีจำนวนรวม 4,458 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 4,250,358.52 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 576 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 429,860.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 743 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 712,295.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 594 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 561,973.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 186 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 167,650.13 ตัน

- เดือนกรกฎาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 323 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 390,469.16 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 270 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 488,020.99 ตัน
- เดือนกันยายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 81 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 37,285.20 ตัน
- เดือนตุลาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 69 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 35,804.51 ตัน
- เดือนพฤศจิกายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 68 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 46,315.04 ตัน
- เดือนธันวาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 233 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 341,742.09 ตัน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เผยว่ารัฐบาลจะปรับขึ้นอัตราภาษีนำเข้าข้าวจาก 15% เป็น 20% โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป ควบคู่กับการเตรียมกลับมาอนุญาตให้นำเข้าข้าวอีกครั้งในปี 2569 หลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศระงับการนำเข้าข้าวชั่วคราว เพื่อคุ้มครองรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเปลือก (Palay) ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวฤดูฝน

นาย Francisco Tiu Laurel Jr. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ระบุในแถลงการณ์ว่า การปรับขึ้นของอัตราภาษีนำเข้าข้าวดังกล่าวสะท้อนถึงหลายปัจจัยที่สำคัญ อาทิ การอ่อนค่าลงของค่าเงินเปโซในช่วงที่ผ่านมา และแนวโน้มราคาข้าวในตลาดโลกที่อาจปรับตัวสูงขึ้นเมื่อฟิลิปปินส์กลับเข้าสู่ตลาดนำเข้าอีกครั้ง นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์จะยกเว้นข้อกำหนดการวางเงินมัดจำล่วงหน้า 10% สำหรับการออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้าด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Import Clearances: SPSIC) เพื่อช่วยลดภาระด้านสภาพคล่องทางการเงินของผู้นำเข้าข้าว

ขณะเดียวกัน สำนักงานอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry: BPI) จะเริ่มดำเนินการพิจารณาคำขอใบอนุญาตนำเข้าสินค้าด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPSIC) เพื่อรองรับปริมาณการนำเข้าข้าวรวมที่ 500,000 ตัน ที่รวมถึงโควตาการนำเข้าปริมาณ จำนวน 50,000 ตัน สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรยังได้เรียกร้องให้ผู้นำเข้าข้าวภายในประเทศกระจายแหล่งนำเข้าและพิจารณาประเทศผู้ส่งออกรายอื่นเพิ่มเติม โดยระบุว่า แทนที่จะพึ่งพาการนำเข้าจากเวียดนามเป็นหลัก ควรพิจารณาแหล่งนำเข้าทางเลือก เช่น กัมพูชา เมียนมา และประเทศผู้ส่งออกรายอื่นนอกกลุ่มเดิม

ทั้งนี้ ข้าวนำเข้าข้าวทั้งหมดจะต้องนำเข้ามาให้แล้วเสร็จภายในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อรักษาระดับราคาข้าวเปลือกที่แหล่งผลิตให้อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมในช่วงเริ่มต้นฤดูเก็บเกี่ยวฤดูแล้ง และเพื่อคุ้มครองรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในประเทศ

สำหรับการนำเข้าข้าวในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ จะถูกจำกัดให้ดำเนินการผ่านท่าเรือเพียง 17 แห่ง ทั่วประเทศ ได้แก่ ท่าเรือกรุงมะนิลา (จังหวัดกรุงมะนิลา) ท่าเรือบาตังกัส (จังหวัดบาตังกัส) ท่าเรือตักโลบัน (จังหวัดเลย์เต) ท่าเรือบาโคลอด (จังหวัดเนกรอสตะวันออก) ท่าเรืออิลิแกน (จังหวัดลานาโอเดลนอร์เต) ท่าเรือคากา

ยันเดโอโร (จังหวัดมิสซิสซอกี), ท่าเรือดาเวา (จังหวัดดาเวา) ท่าเรือซัมบวงกา (จังหวัดซัมบวงกา) ท่าเรือเซบู (จังหวัดเซบู) ท่าเรืออีโลอีโล (จังหวัดอีโลอีโล) ท่าเรือคาปิซ (จังหวัดคาปิซ) ท่าเรือตักบีลารัน (จังหวัดโบฮอล) ท่าเรือดูมาเกเต (จังหวัดเนกรอสโอเรียนทัล) ท่าเรือซูบิก (จังหวัดซัมบวงกาเบย์/ซูบิก) ท่าเรือคาลบาย็อก (จังหวัดซามาร์ตวันตัก) ท่าเรือเจนเอร์ลันตัน (จังหวัดซาราวาซ) และท่าเรือตาบาโก (จังหวัดดอลบาโย)

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า อินโดนีเซียได้ปรับลดคาดการณ์ผลผลิตข้าวเปลือกปี 2025 ลงเล็กน้อยจากเดือนก่อนหน้า แม้ว่าผลผลิตยังคงคาดว่าจะเติบโตอย่างแข็งแกร่งเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าก็ตาม

ตามข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติอินโดนีเซีย (Badan Pusat Statistik Indonesia; BPS) คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือกของอินโดนีเซียจะเพิ่มขึ้น 13.4% จากปีก่อนหน้า เป็น 60.25 ล้านตันในปี 2025 ซึ่งต่ำกว่าประมาณการของเดือนที่แล้วเล็กน้อยที่ระบุว่าเพิ่มขึ้นเกือบ 14% เนื่องจากการขยายพื้นที่เก็บเกี่ยว

แม้จะมีการปรับลดคาดการณ์ลง แต่โมเมนตัมการผลิตยังคงแข็งแกร่ง โดยได้รับการสนับสนุนจากการขยายพื้นที่เก็บเกี่ยว 12.8% เป็น 11.33 ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ 70.8125 ล้านไร่)

ในแง่ของข้าวสาร คาดการณ์ว่าผลผลิตจะอยู่ที่ 34.71 ล้านตันในปี 2025 เพิ่มขึ้น 13.35% จาก 30.62 ล้านตันในปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นการตอกย้ำความคาดหวังว่าปริมาณข้าวในประเทศจะดีขึ้น

สำนักสถิติคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือกในช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์จะเพิ่มขึ้น 32.6% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เป็น 10.81 ล้านตัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวที่เอื้ออำนวย

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า อินโดนีเซียได้สั่งการให้หน่วยงาน Bulog ซึ่งเป็นหน่วยงานโลจิสติกส์ด้านอาหารของรัฐ เพิ่มปริมาณการจัดซื้อข้าวและข้าวโพดจากเกษตรกรในประเทศอย่างมีนัยสำคัญในปี นี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังว่าผลผลิตทางการเกษตรจะสูงขึ้น

กรรมการผู้จัดการใหญ่ (President Director) ของ Bulog กล่าวว่า หน่วยงาน Bulog ได้รับเป้าหมายการจัดซื้อข้าวที่ 4 ล้านตันในปี 2026 เพิ่มขึ้นจาก 3 ล้านตันในปีที่แล้ว ขณะที่การจัดซื้อข้าวโพดก็จะเพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นกัน โดยมีเป้าหมายที่ 1 ล้านตันในปี 2026 เทียบกับประมาณ 300,000 ตันในปี 2025 ซึ่งการดำเนินการนี้มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนรายได้ของเกษตรกรและเสริมสร้างปริมาณสำรองอาหารของประเทศ

สำนักข่าว Jakarta Global รายงานว่า สำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (the National Food Agency or Bapanas) ระบุว่า อินโดนีเซียจะไม่นำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคที่สำคัญ เช่น ข้าวโพด ข้าว และน้ำตาล ในปี 2569 เนื่องจากสต็อกคงเหลือจากปี 2568 ยังคงเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ

นาย I Gusti Ketut Astawa รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงความมั่นคงทางอาหารและการรักษาเสถียรภาพ (Deputy Minister for Food Availability and Stabilization) กล่าวว่า แนวโน้มความมั่นคงทางอาหารของประเทศในปี 2569 มีความมั่นคงและพึ่งพาตนเองได้ ทำให้รัฐบาลสามารถยึดมั่นในนโยบายไม่นำเข้าสินค้าสำคัญเหล่านี้ได้ ซึ่งรัฐบาลได้มีการพิจารณาร่วมกันและเป็นเอกฉันท์ว่าไม่จำเป็นต้องนำเข้าข้าว น้ำตาลสำหรับบริโภค และข้าวโพดสำหรับเลี้ยงสัตว์ในปี 2569 เนื่องจากสต็อกและการผลิตภายในประเทศแข็งแกร่งและเพียงพอต่อการบริโภคของประชากรแล้ว

ข้อมูลของ Bapanas แสดงให้เห็นว่า สต็อกข้าวของทั้งประเทศ ณ ต้นปี 2569 จะอยู่ที่ประมาณ 12.5 ล้านตัน ซึ่งรวมทั้งสำรองของรัฐบาล เมื่อพิจารณาจากการบริโภคเฉลี่ยต่อเดือน จะเพียงพอต่อความต้องการเกือบ 5 เดือน และเมื่อรวมกับการคาดการณ์ผลผลิตข้าวที่ 34.7 ล้านตัน ปริมาณสต็อกจะเพิ่มขึ้นเป็น 16.2 ล้านตันภายในสิ้นปีนี้

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว The Japan Times รายงานว่า นโยบายข้าวของญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับทางแยก เนื่องจากราคาข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักของประเทศยังคงอยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ ส่งผลกระทบต่อครัวเรือน

นายกรัฐมนตรีชิเงรุ อิชิบะ กล่าวในเดือนสิงหาคม 2025 โดยประกาศการเปลี่ยนแปลงนโยบายข้าวของรัฐบาล ซึ่งก่อนหน้านี้ได้คงการปรับผลผลิตไว้ โดยจะเปลี่ยนทิศทางและเพิ่มผลผลิต แต่่นโยบายดังกล่าวถูกพลิกกลับอย่างรวดเร็วโดยนางฮานาเอะ ทาคาอิชิ ผู้สืบทอดตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในเดือนตุลาคม 2568 ซึ่งนโยบายของเธอคือการรักษาสถิติให้สอดคล้องกับความต้องการ

นายโนริคาซึ ชูซูกิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรคนใหม่ ยืนยันในจุดยืนที่ว่า จะไม่ผูกมัดตัวเองกับราคา โดยเขาเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการสร้างความต้องการก่อน รวมถึงความต้องการจากต่างประเทศ จากนั้นจึงค่อยส่งเสริมการผลิต หากเกษตรกรเพิ่มผลผลิตก่อนที่จะสร้างความต้องการจากต่างประเทศ ราคาข้าวจะตกต่ำเนื่องจากอุปทานล้นตลาด

หลังสงครามโลกครั้งที่สอง รัฐบาลได้ส่งเสริมการผลิตข้าวอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาหารอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม ในปี 1970 เมื่อมีข้าวล้นตลาด รัฐบาลจึงเปลี่ยนนโยบายโดยนำนโยบายลดพื้นที่เพาะปลูก ("gentan") มาใช้ ซึ่งกำหนดเป้าหมายการผลิตและส่งเสริมให้เกษตรกรลดการปลูกข้าวเพื่อควบคุมปริมาณข้าวส่วนเกิน

แม้ว่านโยบายนี้จะถูกยกเลิกอย่างเป็นทางการในปี 2018 แต่ผลกระทบยังคงอยู่ เพื่อควบคุมการผลิตและป้องกันราคาข้าวตกต่ำอย่างรวดเร็ว รัฐบาลยังคงดำเนินระบบเงินต้น (gentan system) โดยพุดินัยผ่านการอุดหนุนที่ส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนจากการปลูกข้าวไปปลูกพืชทางเลือกอื่น เช่น ข้าวสาลีและถั่วเหลือง

เกณฑ์มาตรฐานสำหรับการปรับปริมาณผลผลิตข้าวมานานแล้วคือการคาดการณ์อุปสงค์และอุปทานของกระทรวงเกษตรสำหรับปีถัดไป ซึ่งประกาศในฤดูใบไม้ร่วงทุกปี เป็นเวลาหลายปีที่ผลผลิตจริงสอดคล้องกับการคาดการณ์เหล่านี้อย่างใกล้ชิด ยกเว้นในกรณีที่สภาพอากาศผิดปกติ เช่น ฤดูร้อนที่เย็นผิดปกติ อย่างไรก็ตาม ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ช่องว่างที่เห็นได้ชัดเริ่มปรากฏขึ้น

ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นตั้งแต่ปีที่แล้ว ความผิดพลาดในการคาดการณ์ของกระทรวงทำให้ความต้องการที่แท้จริงเกินกว่าระดับที่คาดการณ์ไว้ประมาณ 400,000 ตัน การผลิตที่ขาดแคลนส่งผลให้ราคาข้าวพุ่งสูงขึ้น

นายชินจิโร โคอิซุมิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรคนก่อน ซึ่งทำงานเกี่ยวกับมาตรการรับมือกับราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้นในรัฐบาลอิชิบะ กล่าวว่า ญี่ปุ่นได้เรียนรู้ว่าการรักษาระดับราคาข้าวด้วยมาตรการแบบเดิมๆ คือการปรับลดการผลิตนั้นเป็นเรื่องยาก เมื่อความไม่แน่นอนทวีความรุนแรงขึ้น เช่น ความไม่แน่นอนที่เกิดจากการ

เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เขาให้เหตุผลว่าวิธีการปรับลดการผลิตโดยอิงจากการคาดการณ์ความต้องการนั้น มีข้อจำกัด เพราะการคาดการณ์นั้นจำเป็นต้องมีความแม่นยำ

ในทางกลับกัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคเสรีประชาธิปไตยซึ่งเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของภาคเกษตรกรรม คัดค้านนโยบายการเพิ่มผลผลิตข้าวของรัฐบาลอิชิบะอย่างรุนแรง โดยเตือนว่าการผลิตมากเกินไปอาจทำให้ราคาข้าวลดลง

นายโนริคาซึ ชูซูกิ ซึ่งได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งแกร่งจากบรรดาสมาชิกสภานิติบัญญัติ กล่าวว่า ผู้ที่อยู่ในแนวหน้าของการผลิตต่างงุนงงอย่างมาก และเตือนว่า หากเร่งเพิ่มผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญ เสถียรภาพของสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานจะถูกทำลาย โดยเขาให้คำมั่นว่าจะปรับปรุงวิธีการประเมินความต้องการ

ในขณะที่ราคาข้าวที่ผลิตในประเทศยังคงสูง การนำเข้าข้าวจากภาคเอกชนกลับเพิ่มขึ้น ปริมาณการนำเข้าในช่วงครึ่งแรกของปีงบประมาณ 2025 (เมษายน-กันยายน 2568) สูงถึง 86,523 ตัน สูงกว่า 415 ตันในปีก่อนหน้าถึง 208 เท่า

ในการแถลงข่าวเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2568 นายมิตสึโอะ ฟุจิโอะ ประธานบริษัทชินเมอิ ผู้ค้าส่งข้าวรายใหญ่ในโตเกียว เปิดเผยว่า ข้าวที่ปลูกในสหรัฐฯ กลายเป็นข้าวที่ขายดีที่สุดในช่วงฤดูร้อนของลูกค้านำเข้ารายใหญ่ในเดือนกันยายน 2568 โดยเขาเตือนว่าราคาที่พุ่งสูงขึ้นอาจทำให้ตลาดข้าวที่ผลิตในประเทศหดตัวลง

หากราคาข้าวในประเทศที่สูงเกินไปยังคงไม่ได้รับการแก้ไข ผู้บริโภคจำนวนมากอาจหันไปซื้อข้าวราคาถูกกว่าแทน ซึ่งยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าจะสามารถกำหนดระดับราคาที่ผู้บริโภคและผู้ผลิตยอมรับได้หรือไม่

สำนักข่าว Nikkei Asia รายงานว่า การนำเข้าข้าวโดยภาคเอกชนของญี่ปุ่น พุ่งขึ้นถึง 104 เท่า นับตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา หลังราคาข้าวในประเทศปรับตัวสูง ทำให้ข้าวนำเข้าจากต่างประเทศเข้ามาตีตลาด แม้จะต้องแบกรับต้นทุนภาษีนำเข้าก็ตาม

นโยบายการเกษตรของญี่ปุ่น ที่ส่งเสริมการลดการผลิตข้าวเพื่อพยุงราคา กลับกลายเป็นปัจจัยที่กระตุ้นความต้องการข้าวนำเข้า ซึ่งมีราคาถูกกว่าโดยปริยาย โดยข้อมูลการค้าจากกระทรวงการคลังระบุว่า ระหว่างเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2568 ปริมาณการนำเข้าข้าวโดยภาคเอกชนรวมอยู่ที่ 92,968 ตัน เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากระดับเพียง 897 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งโดยปกติ การนำเข้าข้าวของภาคเอกชน จะอยู่ในช่วงราว 600-800 ตันต่อปี แต่ในปีงบประมาณสิ้นสุดเดือนมีนาคม 2568 ปริมาณดังกล่าวเพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่า เป็น 3,011 ตัน

การนำเข้าข้าวรายเดือน ทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อเดือนกรกฎาคม 2568 ที่ 26,397 ตัน ขณะที่เดือนพฤศจิกายน 2568 อยู่ที่ 2,787 ตัน ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดโควตาการนำเข้าข้าวปลอดภาษีขั้นต่ำ (minimum access) ปีละ 770,000 ตัน โดยในจำนวนนี้เป็นข้าวเพื่อการบริโภคไม่เกิน 100,000 ตัน สำหรับการนำเข้าที่เกินโควตาดังกล่าว ภาคเอกชนจะต้องเสียภาษีนำเข้า 341 เยนต่อกิโลกรัม (ราว 2.19 ดอลลาร์สหรัฐ) ซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่อคุ้มครองชาวนา จากการแข่งขันด้านราคากับข้าวนำเข้า

อย่างไรก็ตาม ภูมิทัศน์ของตลาดภายในประเทศได้เปลี่ยนไป โดยในเดือนพฤศจิกายน 2568 ต้นทุนการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ แบบปลอดภาษีอยู่ที่ 141 เยนต่อกิโลกรัม และแม้รวมภาษีแล้ว ราคาที่แท้จริงก็ยังต่ำกว่า 500 เยนต่อกิโลกรัม โดยภาวะขาดแคลนที่ฉุดให้ราคาข้าวติดตัวในปีนี้ ส่งผลให้ราคาขายปลีกเฉลี่ยของข้าวปลูกในประเทศขนาด 5 กิโลกรัม ยังคงยืนเหนือระดับ 4,000 เยนนับตั้งแต่เดือนมีนาคม 2568 ส่งผลให้ข้าวนำเข้ามีความได้เปรียบด้านราคาอย่างชัดเจน

ความต้องการข้าวนำเข้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในภาคธุรกิจร้านอาหาร โดยโคลโวด์ (Colowide) ผู้ดำเนินธุรกิจร้านอาหาร เริ่มใช้ข้าวแคลโรส (Calrose) ที่ปลูกในรัฐแคลิฟอร์เนียตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2568 และปัจจุบันข้าวชนิดดังกล่าวคิดเป็นราว 15% ของการใช้ข้าวทั้งหมดในร้านของบริษัท โดยตัวแทนของโคลโวด์ระบุว่า ข้าวนำเข้าจากสหรัฐฯช่วยให้สามารถรักษาเสถียรภาพการจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพด้านต้นทุน ในช่วงที่อุปสงค์และอุปทานข้าวในประเทศตึงตัว พร้อมย้ำว่า บริษัทจะยังคงใช้ข้าวจากต่างประเทศต่อไป トラバิดที่คุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน และขึ้นอยู่กับแนวโน้มราคาข้าวในประเทศ

ทั้งนี้ ราคาข้าวที่ผลิตในญี่ปุ่น มีแนวโน้มจะไม่ปรับลดลงอย่างมีนัยสำคัญในระยะสั้น เนื่องจากผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น กลุ่มสหกรณ์การเกษตร JA ยังคงรับซื้อข้าวจากเกษตรกรในราคาที่สูงขึ้น ก่อนส่งต่อให้ผู้ค้าส่ง

สำหรับราคาข้าวเฉลี่ยในปี 2025 นับจนถึงเดือนพฤศจิกายน 2568 อยู่ที่ 36,803 เยนต่อข้าวเปลือก 60 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นราว 50% จากปีก่อน

นายนาโอเออิโระ ยาชิโระ ศาสตราจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยสตรีโวะเซ ในกรุงโตเกียว กล่าวว่า การเพิ่มขึ้นของการนำเข้าข้าวโดยภาคเอกชน สะท้อนข้อจำกัดของนโยบายเกษตรที่พยายามพยุงราคาข้าวด้วยการจำกัดการผลิตในประเทศ เขากล่าวเสริมว่า ประเทศอื่นสามารถสร้างผลประโยชน์จากการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีอัตราการพึ่งพาตนเองสูง ญี่ปุ่นจึงควรเพิ่มความสามารถแข่งขันด้านราคาข้าวในประเทศ ด้วยการขยายขนาดการผลิต

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวส่งออกของอินเดียปรับตัวสูงขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบเกือบ 3 เดือน สะท้อนถึงต้นทุนข้าวเปลือกในประเทศที่สูงขึ้น โดยข้าวหนึ่ง 5% (Indian 5% broken parboiled) ของอินเดียอยู่ที่ 355-360 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (ซึ่งเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2568) เพิ่มขึ้นจากระดับ 350-357 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในสัปดาห์ก่อน ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 352-356 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากราคาข้าวในประเทศอินเดียที่สูงขึ้น ในขณะที่ความต้องการในตลาดต่างประเทศยังคงค่อนข้างอ่อนแอ ขณะที่ข้อมูลจากภาคธุรกิจส่งออก ผู้นำเข้าจำนวนมาก โดยเฉพาะจากแอฟริกา กำลังแสดงความระมัดระวังและชะลอการซื้อข้าวคราวเพื่อรอการปรับราคาลง ส่งผลให้การซื้อขายซบเซาแม้ว่าจะมีอุปทานมากมายก็ตาม

นาย Umesh Jain ผู้อำนวยการของบริษัทส่งออกข้าว Sponge Enterprises กล่าวว่า ผู้ซื้อจากแอฟริกาไม่ได้เคลื่อนไหวในตลาดมากนัก และกำลังชะลอการซื้อ โดยหวังว่าราคาจะลดลง

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce and Industry) รายงานว่า ในเดือนพฤศจิกายน 2568 อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 1,463,725 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิจำนวน 484,023 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 979,702 ตัน) ลดลง 28.04% เมื่อเทียบกับเดือนพฤศจิกายน 2567 ที่มีการส่งออกจำนวน 2,034,038 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิจำนวน 401,431 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิจำนวน 1,632,607 ตัน) และในช่วง 11 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-พฤศจิกายน 2568) อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 19,952,712 ตัน เพิ่มขึ้น 28.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,522,604 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า การครองตลาดการค้าข้าวโลกของอินเดียยิ่งทำให้วิกฤตน้ำท่วมความรุนแรงขึ้น เนื่องจากการทำนาข้าวทำให้ระดับน้ำใต้ดินในรัฐที่ขาดแคลนน้ำอยู่แล้วลดลง ส่งผลให้ต้องขุดบ่อบาดาลลึกขึ้น ในขณะที่บางรัฐเริ่มดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยกว่า

ทั้งนี้ การที่อินเดียสามารถแข่งขันประเทศจีนขึ้นเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกในปีนี้ ทำให้นักการเมืองและกลุ่มลوبي่งเกษตรของประเทศต่างเฉลิมฉลองด้วยการยกย่องเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งและนโยบายรัฐบาลที่สร้างสรรค์ แต่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจำนวนมากในพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญของประเทศกลับอยู่ในอารมณ์ที่ไม่เฉลิมฉลองเท่าใดนัก

จากการสัมภาษณ์เกษตรกร เจ้าหน้าที่รัฐ และนักวิทยาศาสตร์การเกษตร รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลน้ำบาดาล พบว่ามีความกังวลอย่างกว้างขวางว่า การปลูกข้าวที่ต้องการน้ำมากกำลังทำให้น้ำบาดาลในอินเดียซึ่งมีปริมาณน้อยอยู่แล้วลดลงอย่างไม่ยั่งยืน ส่งผลให้เกษตรกรต้องกู้ยืมเงินจำนวนมากเพื่อชดเชยบ่อน้ำบาดาลให้ลึกขึ้นเรื่อยๆ

ในรัฐहरยาณาและปัญจาบ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ น้ำบาดาลสามารถเข้าถึงได้ที่ระดับความลึกประมาณ 30 ฟุตเมื่อสิบปีก่อน ตามข้อมูลจากเกษตรกร 50 คน และเจ้าหน้าที่ด้านน้ำและการเกษตร 8 คน

แต่การระบายน้ำได้เร่งตัวขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา และปัจจุบันบ่อน้ำบาดาลต้องขุดลึกถึง 80-200 ฟุตตามคำบอกเล่าของเกษตรกร ซึ่งได้รับการยืนยันจากข้อมูลของรัฐบาลและการวิจัยโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปัญจาบ (Punjab Agricultural University)

นายบัลการ์ ซิงห์ (Balkar Singh) เกษตรกรวัย 50 ปีในรัฐहरยาณา กล่าวว่า ทุกปี บ่อน้ำบาดาลต้องขุดลึกขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งถือว่ามันแพงเกินไปแล้ว

ในขณะเดียวกัน นายอูเดย์ จันทรา (Uday Chandra) ผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองเอเชียใต้จากมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ในกาตาร์ (South Asia politics expert at Georgetown University in Qatar) กล่าวว่าเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่ส่งเสริมการปลูกข้าวกลับทำให้เกษตรกรไม่เปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยกว่า

ทั้งนี้ เงินอุดหนุนเหล่านี้ บางส่วนเป็นมรดกจากหลายทศวรรษที่ผ่านมาเมื่ออินเดียประสบปัญหาในการเลี้ยงดูประชากรที่เพิ่มขึ้น รวมถึงราคาขั้นต่ำของข้าวที่รัฐบาลรับประกัน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 70% ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ตลอดจนเงินอุดหนุนด้านพลังงานจำนวนมากที่กระตุ้นให้มีการสูบน้ำมาใช้ในการเกษตร

นายอาวินาซ คิชอร์ (Avinash Kishore) จากสถาบันวิจัยนโยบายอาหารระหว่างประเทศในวอชิงตัน (the International Food Policy Research Institute think-tank in Washington) กล่าวว่า ประเทศที่ขาดแคลนน้ำมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลกกำลังจ่ายเงินให้เกษตรกรเพื่อบริโภคน้ำบาดาลอันมีค่าจำนวนมหาศาล

ขณะที่กระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร และกระทรวงทรัพยากรน้ำ (The Indian Ministries of Agriculture and Farmers' Welfare and of Water Resources) ของอินเดียไม่ได้ตอบสนองต่อรายงานดังกล่าวเมื่อได้รับข้อมูลจากสำนักข่าวรอยเตอร์

ก่อนหน้านี้ นายกรัฐมนตรี นเรนทรา โมดี (Prime Minister Narendra Modi) เคยพยายามปฏิรูปกฎหมายการเกษตร รวมถึงมาตรการที่จะกระตุ้นให้ภาคเอกชนซื้อผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น แต่เรื่องนี้ทำให้เกิดความกังวลว่ารัฐบาลอาจลดปริมาณการซื้อธัญพืชในราคาประกัน ซึ่งนำไปสู่การประท้วงของเกษตรกรนับล้านคนที่ทำให้ประเทศเป็นอัมพาตเมื่อ 5 ปีก่อน และบีบให้นายกรัฐมนตรีโมดีต้องถอยกลับอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

ตามรายงานของสำนักข่าว The Hindu Business Line และ The Economic Times ระบุว่าผู้ส่งออกข้าวของอินเดียได้เรียกร้องให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือด้านต้นทุนในรูปแบบของมาตรการจูงใจทางภาษี การอุดหนุนดอกเบี้ย และการสนับสนุนค่าขนส่งในงบประมาณประจำปี 2026 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคส่วนนี้ท่ามกลางต้นทุนที่สูงขึ้นและความกดดันด้านสิ่งแวดล้อม

สหพันธ์ผู้ส่งออกข้าวอินเดีย (The Indian Rice Exporter's Federation; IREF) ได้ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาการลดหย่อนดอกเบี้ย 4% สำหรับสินเชื่อส่งออก โดยให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSMEs) พร้อมกับการลดหย่อนค่าขนส่งทางถนนและทางรถไฟ 3% และการจ่ายเงินคืนภาษีและอากรสำหรับสินค้าส่งออก (Remission of Duties and Taxes on Exported Products; RoDTEP) อย่างทันทางที่เพื่อลดต้นทุนทางการเงินและโลจิสติกส์

เนื่องจากอินเดียครองส่วนแบ่งการค้าข้าวโลกประมาณ 40% และส่งออกประมาณ 20.1 ล้านตันในปี 2024-25 ประธาน IREF จึงกล่าวว่าการส่งออกข้าวยังคงเป็นสินทรัพย์เชิงกลยุทธ์ที่สนับสนุนรายได้ของเกษตรกรงานในชนบท และอำนาจต่อรองทางการทูต

สหพันธ์ยังผลักดันให้มีมาตรการจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดน้ำและการปล่อยมลพิษต่ำ เช่น ระบบ AWD, DSR, การปรับระดับด้วยเลเซอร์ และโรงสีที่ประหยัดพลังงาน ควบคู่ไปกับมาตรการส่งเสริมพันธุ์ข้าวที่มีมูลค่าสูง เช่น ข้าวบาสมาดิคุณภาพสูง และข้าว GI/ข้าวอินทรีย์

ผู้ส่งออกส่วนใหญ่กำลังเรียกร้องให้มีการยกเว้นภาษีแบบย้อนหลังครั้งเดียว (a one-time waiver of retrospective duty) ซึ่งเกิดจากภาษีส่งออก 20% ในอดีต ที่ผู้ส่งออกกล่าวว่าเกิดจากการตีความที่ไม่สอดคล้องกัน รวมถึงการรับประกันทางการเงินเพื่อการส่งออกที่แข็งแกร่งขึ้น และโครงสร้างพื้นฐานด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อปกป้องชื่อเสียงของอินเดียในตลาดระดับพรีเมียม

ข้าวประชาสัมพันธของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare; MOAFW) ระบุว่า ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2568 เกษตรกรอินเดียปลูกข้าวฤดู Rabi (ฤดูการผลิตรอง) บนพื้นที่ประมาณ 1.49 ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ 9.3125 ล้านไร่) เพิ่มขึ้นประมาณ 14.5% จาก 1.301 ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ 8.13125 ล้านไร่) ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ทั้งนี้ ข้าวฤดู Rabi ในอินเดียจะหวานในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม และเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน
ที่มา *Oryza.com*

ปากีสถาน

การส่งออกข้าวของปากีสถานเติบโตอย่างโดดเด่นในตลาดจีนระหว่างเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2568 สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่เพิ่มขึ้นและการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ดีขึ้นระหว่างสองประเทศ ผลการดำเนินงานนี้เน้นย้ำถึงตำแหน่งที่แข็งแกร่งขึ้นของข้าวปากีสถานท่ามกลางความต้องการนำเข้าอาหารที่เพิ่มขึ้นของจีน

จากข้อมูลที่เผยแพร่โดยกรมศุลกากรจีน (the General Administration of Customs of China; GACC) การส่งออกข้าวของปากีสถานมีมูลค่า 49.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 14% เมื่อเทียบกับ 43.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว การเติบโตนี้เกิดจากมาตรฐานการแปรรูปที่ดีขึ้น บรรจุภัณฑ์ที่ดีขึ้น และการปฏิบัติตามกฎระเบียบการนำเข้าของจีน

ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมเชื่อว่าการเติบโตอย่างยั่งยืนจะขึ้นอยู่กับ การปรับปรุงเพิ่มเติมในด้านการควบคุมคุณภาพ โลจิสติกส์แบบควบคุมอุณหภูมิ และการสร้างแบรนด์ การเสริมสร้างความแข็งแกร่งในด้านเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้ส่งออกข้าวปากีสถานขยายส่วนแบ่งการตลาดและก้าวไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้

สำนักงานสถิติแห่งปากีสถาน (the Pakistan Bureau of Statistics; PBS) ระบุว่า การส่งออกข้าวของปากีสถานลดลงอย่างมากถึง 49% ในช่วง 5 เดือนแรก (กรกฎาคม-พฤศจิกายน 2568) ของปีงบประมาณ 2025-26 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว

ขณะที่มูลค่าการส่งออกข้าวโดยรวมอยู่ที่ 769 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปีงบประมาณปัจจุบัน ลดลงจาก 1.52 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ 2025 โดยการส่งออกข้าวบาสมาลดลง 37.6% เหลือ 241 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่การส่งออกข้าวขาวพันธุ์อื่นๆ ลดลงถึง 53% เหลือ 528.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกภาคส่วนของข้าว

ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมกล่าวว่า สาเหตุของการลดลงเกิดจากต้นทุนภายในประเทศที่สูงขึ้น การแข่งขันในระดับนานาชาติที่รุนแรง และการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

นายมุฮัมหมัด จาเวด จิลลानी (Muhammad Javed Jillani) รองประธานอาวุโสของสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน (Senior Vice President of the Rice Exporters Association of Pakistan (REAP)) กล่าวว่า ราคาข้าวของปากีสถานสูงกว่าข้าวของอินเดียในตลาดโลก ส่งผลให้ความต้องการลดลง ข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมานี้ ซึ่งก่อนหน้านี้ส่งออกในราคาประมาณ 550 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ถูกขายในราคาประมาณ 350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในช่วงดังกล่าว

นักวิเคราะห์กล่าวว่า การสูญเสียผลผลิตที่เกิดจากน้ำท่วมครั้งล่าสุด ประกอบกับราคาสินค้าโภคภัณฑ์ทางการเกษตรที่ลดลงในตลาดโลก ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกลดลง เขากล่าวแสดงความหวังว่าการส่งออกจะฟื้นตัวเมื่อผลกระทบจากน้ำท่วมลดลง และมาตรการป้องกันต่างๆ รวมถึงมาตรการทางภาษีของสหรัฐฯ ที่กำหนดภาษีนำเข้าข้าวจากอินเดียที่สูงขึ้น และมาตรการต่อต้านการทุ่มตลาดในสหรัฐฯ เริ่มมีผลบังคับใช้

นักวิเคราะห์ยังเน้นย้ำว่า การเปลี่ยนแปลงนโยบายภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ การเปลี่ยนจากระบบภาษีขั้นสุดท้าย (the Final Tax Regime; FTR) ไปเป็นระบบภาษีปกติ (the Normal Tax Regime; NTR) ทำให้ภาระภาษีของบริษัทเพิ่มขึ้นจากภาษีมูลค่าเพิ่ม 1% ที่เคยใช้กันทั่วไป เป็น 29% บวกภาษีพิเศษ (Super Tax) อีกสูงสุด 10% ซึ่งเป็นการบีบบังคับของผู้ส่งออก ขณะที่ต้นทุนการกู้ยืมที่สูงขึ้น ซึ่งคาดการณ์ว่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของอินเดียถึง 600 จุดพื้นฐาน ยิ่งทำให้ความสามารถในการแข่งขันของปากีสถานในตลาดโลกอ่อนแอลงไปอีก

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติปากีสถาน (PBS) ยืนยันว่าการส่งออกข้าวขาวพันธุ์ IRRI-6 และ IRRI-9 ลดลงกว่า 53% เมื่อเทียบเป็นดอลลาร์ ซึ่งเน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อฟื้นฟูสถานะของปากีสถานในตลาดการค้าข้าวระหว่างประเทศ

ที่มา Oryza.com

บังกลาเทศ

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (The UN's Food and Agriculture Organization; FAO) ได้เผยแพร่รายงาน GIEWS ฉบับล่าสุดสำหรับบังกลาเทศ โดยมีสาระสำคัญของรายงานดังนี้

1. การผลิตข้าว

คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือกโดยรวมของบังกลาเทศในปี 2025 จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ 62 ล้านตัน โดยได้รับแรงหนุนหลักจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยและการตอบสนองที่ดีของเกษตรกรต่อราคาสูง โดยข้าวฤดูบอโร (The Boro crop) ซึ่งคิดเป็นประมาณ 55% ของผลผลิตประจำปี มีปริมาณการผลิตสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 31.7

ล้านตัน โดยได้รับแรงหนุนจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อไร่สูง ผลผลิตข้าวฤดูอามัน (The Aman crop) (ประมาณ 35% ของผลผลิตทั้งหมด) คาดว่าจะอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่ผลผลิตข้าวฤดูออส (Aus crop) (ประมาณ 10%) ลดลงเหลือ 4.5 ล้านตัน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 9% เนื่องจากความเสียหายจากน้ำท่วมระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม 2568

2.การนำเข้าข้าว

แม้ว่าผลผลิตในประเทศจะแข็งแกร่ง แต่ความต้องการนำเข้าข้าวในปีปฏิทิน 2568 คาดว่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ 1.8 ล้านตัน การนำเข้าเพิ่มขึ้นหลังจากที่รัฐบาลตัดสินใจลดภาษีนำเข้าข้าวอย่างมากในเดือนสิงหาคม 2568 โดยลดภาษีลงเหลือเพียงค่าบริการขั้นต่ำเพื่อควบคุมราคาข้าวในประเทศที่สูงขึ้นและสร้างเสถียรภาพให้กับตลาด

3.ราคาข้าว

ราคาข้าวในประเทศยังคงอยู่ในระดับสูงตลอดปี 2568 ได้รับอิทธิพลจากความเสียหายจากน้ำท่วมก่อนหน้านี้ ความต้องการที่แข็งแกร่ง และสภาวะตลาดที่ตึงตัว ราคาสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการขยายการปลูกข้าวฤดูบอร์ แต่กระตุ้นให้มีการแทรกแซงนโยบายโดยการลดภาษีนำเข้าเพื่อบรรเทาแรงกดดันต่อผู้บริโภค

4.ปริมาณข้าวคงเหลือ

แม้ว่าบังกลาเทศจะรักษาสต็อกธัญพืชสาธารณะไว้ แต่ก็เกิดการสูญเสียสต็อกอาหารในครัวเรือนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมและพายุไซโคลน รัฐบาลจึงพยายามนำเข้าและจัดซื้อเพื่อเติมเต็มปริมาณอาหารและปรับปรุงความพร้อมของตลาด โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ขาดแคลน

5.ความไม่มั่นคงทางอาหาร

จากการจำแนกประเภทระยะความมั่นคงทางอาหารแบบบูรณาการล่าสุด (the latest Integrated Food Security Phase Classification; IPC) พบว่า ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงธันวาคม 2025 มีประชาชนประมาณ 16.6 ล้านคน (ประมาณ 16% ของประชากร) เผชิญกับความไม่มั่นคงทางอาหารอย่างรุนแรง (IPC ระยะที่ 3 หรือสูงกว่า) สาเหตุหลักมาจากผลกระทบที่ยืดเยื้อของน้ำท่วมและพายุไซโคลนเรมัล (Cyclone Remal) ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับพืชผล วัสดุชีวิต สต็อกอาหาร และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทและชายฝั่งที่เปราะบาง

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สมาคมเกษตรและอาหารแห่งเอ็กซ์เตรมาดูราของสเปน (Spanish Cooperativas Agro-alimentarias Extremadura) ได้ออกมาเตือนว่า การนำเข้าข้าวปลอดภาษีจากกัมพูชาและเมียนมาที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้ราคาข้าวตกต่ำอย่างรุนแรง และทำให้ความอยู่รอดของการทำนาข้าวในภูมิภาคนี้ตกอยู่ในความเสี่ยงอย่างร้ายแรง

ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2568 การนำเข้าข้าวจากประเทศเหล่านี้ของสหภาพยุโรปมีปริมาณเกิน 520,000 ตัน ซึ่งสูงกว่าระดับ 340,000 ตันที่เคยทำให้มีการใช้มาตรการปกป้องทางการค้า (safeguard measures) ในช่วงปี 2562 ถึง 2564

แคว้นเอ็กซ์เตรมาดูรา ซึ่งเป็นแคว้นปกครองตนเองทางภาคตะวันตกของประเทศสเปน มีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 20,500 เฮกตาร์ ดังนั้นสมาคมจึงเรียกร้องให้ทางการสเปนและสหภาพยุโรปเปิดการใช้มาตรการปกป้อง

ทางการค้าอัตโนมัติโดยทันที และปรับปรุงอัตราภาษีที่ล้าสมัยซึ่งกำหนดไว้ในปี 2547 เนื่องจากไม่สะท้อนถึงอัตราเงินเฟ้อหรือต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นอีกต่อไป

กลุ่มดังกล่าวยังเน้นย้ำถึงการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมจากสินค้านำเข้าที่ผลิตภายใต้มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยที่เข้มงวดน้อยกว่า และสถานการณ์ยิ่งแย่ลงไปอีกเนื่องจากภัยแล้งที่ยืดเยื้อ และเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการติดตามแหล่งกำเนิดสินค้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถแยกแยะข้าวจากสหภาพยุโรปออกจากข้าวที่นำเข้าได้

ด้านผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การส่งเสริมการลงทุนชาวแห่งชาติของอิตาลี (Italy's Ente Nazionale Risi (ENR)) วิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงต่อข้อตกลงชั่วคราวของสหภาพยุโรปเกี่ยวกับโครงการสิทธิพิเศษทางการค้าทั่วไป (GSP) ฉบับปรับปรุง โดยกล่าวว่าข้อตกลงดังกล่าวบั่นทอนการผลิตข้าวของยุโรปอย่างร้ายแรง

เขากล่าวว่า แม้ข้อตกลงจะเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับประเทศผู้รับประโยชน์ภายใต้โครงการ Everything But Arms (EBA) แต่ก็ล้มเหลวในการให้ความคุ้มครองอัตโนมัติที่มีประสิทธิภาพสำหรับการนำเข้าข้าว

ตามที่เจ้าหน้าที่กล่าว กลไกการคุ้มครองที่ตกลงกันไว้ ซึ่งกำหนดไว้ที่ 387,000 ตัน บวกกับส่วนเผื่อ 45% รวมเป็น 562,000 ตันนั้น ถือว่าสูงเกินไป ซึ่งทำให้กว่าที่กลไกที่กำหนดไว้จะทำงานก็ต่อเมื่อตลาดได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงแล้วเท่านั้น สิ่งนี้ทำให้ภาคการผลิตข้าวเรียกมันว่า "กลไกการคุ้มครองลวงตา" (phantom safeguard clause) ซึ่งให้การคุ้มครองเชิงสัญลักษณ์เท่านั้นต่อการนำเข้าแบบปลอดภาษี ซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศกัมพูชาและเมียนมา

เจ้าหน้าที่ของ ENR เน้นย้ำว่า อิตาลีซึ่งผลิตข้าวมากกว่าครึ่งหนึ่งของสหภาพยุโรป ได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับพันธมิตรในยุโรป เช่น Copa-Cogeca และ FERM เพื่อผลักดันกลไกการคุ้มครองที่แท้จริง เขาโต้แย้งว่า ความล้มเหลวไม่ได้อยู่ที่ภาคส่วนนี้ แต่เป็นการตัดสินใจทางการเมืองในกรุงบรัสเซลส์ ซึ่งขับเคลื่อนโดยประเทศสมาชิกที่ไม่ได้เป็นประเทศผู้ผลิตข้าวและสถาบันของสหภาพยุโรปที่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการค้าในวงกว้างมากกว่าภาคเกษตรกรรมภายในประเทศ

เนื่องจากข้อตกลงยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ INTA ของรัฐสภายุโรปและการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมใหญ่ ภาคส่วนข้าวจึงเรียกร้องให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยุโรปปฏิเสธข้อความดังกล่าวและบังคับให้มีการเจรจาใหม่ ภาคส่วนนี้เตือนว่า หากไม่มีมาตรการคุ้มครองที่มีความหมาย ผู้ปลูกข้าวในยุโรปจะเผชิญกับการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม การสูญเสียงาน และการพึ่งพาการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับเป้าหมายที่สหภาพยุโรปได้ระบุไว้ใน การลดการพึ่งพาเชิงกลยุทธ์

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (The U.S. Department of Agriculture) ได้เปิดเผยรายละเอียดแพ็คเกจช่วยเหลือเกษตรกรมูลค่ากว่า 12 พันล้านดอลลาร์ โดยเน้นข้าวและฝ้าย ขณะที่เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองได้ออกมาเตือนถึงความยากลำบาก ท่ามกลางการเผชิญกับความท้าทายทางการเงิน

เมื่อวันพุธที่ 31 ธันวาคม 2568 กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ได้เปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่จะได้รับในปีนี้จากโครงการช่วยเหลือมูลค่า 12 พันล้านดอลลาร์ แต่เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง

กล่าวว่าเงินช่วยเหลือดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากราคาพืชผลตกต่ำและข้อพิพาททางการค้า

โครงการช่วยเหลือเกษตรกร (Farmer Bridge Assistance program) คาดว่าจะจ่ายเงินครั้งเดียวจำนวน 11 พันล้านดอลลาร์ให้แก่เกษตรกร โดยจะจ่ายตามอัตราต่อไร่หากพวกเขาปลูกพืชผล 1 ใน 19 ชนิดที่ระบุว่ามีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ เกษตรกรสหรัฐฯ สามารถเก็บเกี่ยวข้าวโพดและถั่วเหลืองได้จำนวนมหาศาลในฤดูใบไม้ร่วงนี้ ท่ามกลางภาวะสินค้าล้นตลาดทั่วโลก แต่ก็สูญเสียเงินไปหลายพันล้านดอลลาร์จากราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการสูญเสียยอดขายถั่วเหลืองให้กับจีน ซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ที่สุดของโลก เมื่อจีนหันไปหาผู้ผลิตจากอเมริกาใต้แทนในช่วงที่การเจรจาการค้าหยุดชะงัก

แม้ว่าความช่วยเหลือนี้คาดว่าจะช่วยให้เกษตรกรเตรียมพร้อมสำหรับฤดูเพาะปลูกถัดไป แต่เกษตรกรและนักเศรษฐศาสตร์การเกษตรกล่าวว่าเงินช่วยเหลือนี้เป็นเพียงเศษเสี้ยวของความสูญเสียของเกษตรกร และจะไม่สามารถกอบกู้เศรษฐกิจการเกษตรของสหรัฐฯ ที่กำลังตกต่ำได้

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) กล่าวว่า การคำนวณเงินช่วยเหลือใช้ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกในปี 2025 ซึ่งรวมถึงข้อมูลต้นทุนการผลิต และสถานะตลาด โดยเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดจะได้รับเงินช่วยเหลือต่อไร่สูงสุด โดยอาจได้รับ 132.89 ดอลลาร์ต่อไร่ รองลงมาคือเกษตรกรผู้ปลูกฝ้าย 117.35 ดอลลาร์ต่อไร่ และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโอ๊ต 81.75 ดอลลาร์ต่อไร่ ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดจะได้รับเงินช่วยเหลือ 44.36 ดอลลาร์ต่อไร่ ถั่วเหลือง 30.88 ดอลลาร์ต่อไร่ และข้าวสาลี 39.35 ดอลลาร์ต่อไร่

ขณะที่นายสก็อตต์ เมทซ์เกอร์ (Scott Metzger) เกษตรกรจากรัฐโอไฮโอและประธานสมาคมถั่วเหลืองอเมริกัน (president of the American Soybean Association) ซึ่งเป็นกลุ่มการค้าที่เป็นตัวแทนผู้ผลิตถั่วเหลืองเกือบครึ่งล้านราย กล่าวว่า เนื่องจากความสูญเสียทางการค้าอย่างมากในปีนี้อัตราเงินช่วยเหลือสำหรับถั่วเหลืองอาจไม่เพียงพอสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองที่จะรักษาสถานะทางการเงินให้มั่นคงเมื่อเข้าสู่ฤดูเพาะปลูกถัดไป

นายทิม ลัสต์ (Tim Lust) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของสมาคมผู้ผลิตข้าวฟ่างแห่งชาติ (chief executive officer of the National Sorghum Producers) กล่าวว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวฟ่างจะได้รับเงินช่วยเหลือมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองที่ 48.11 ดอลลาร์ต่อเอเคอร์ และมองว่าเงินช่วยเหลือนี้เป็นความช่วยเหลือที่น่ายินดี แม้ว่าความต้องการส่งออกจะดีขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ก็ตาม

นอกจากนี้ พืชผลอื่นๆ ที่มีสิทธิ์ได้รับเงินช่วยเหลือ ได้แก่ ถั่วลิสง ข้าวฟ่าง ข้าวบาร์เลย์ คาโนลา ดอกทานตะวัน ถั่วเลนทิล ถั่วลันเตา มัสตาร์ด ดอกคำฝอย ปอ ถั่วชิกพีขนาดใหญ่และเล็ก และงา

ขณะที่นางบรู๊ค โรลลินส์ (Brooke Rollins) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Secretary) กล่าวในแถลงการณ์ว่า คาดว่าจะได้รับเงินช่วยเหลือภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2569

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2568 ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้เปิดเผยแพ็คเกจช่วยเหลือเกษตรกรอเมริกันมูลค่า 12 พันล้านดอลลาร์ โดยกลุ่มเกษตรกรและสมาชิกสภานิติบัญญัติจากพรรครีพับลิกันของรัฐเกษตรกรรมได้เรียกร้องความช่วยเหลือนี้ส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนเกษตรกรในการซื้อเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ กล่าวว่า เงินช่วยเหลืออีก 1 พันล้านดอลลาร์จากแพ็คเกจช่วยเหลือ 12 พันล้านดอลลาร์นั้นสงวนไว้สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกพืชพิเศษและเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย แต่ยังคงอยู่ระหว่างการพิจารณาว่าจะจัดสรรเงินจำนวนนี้อย่างไรและจะจ่ายเงินเมื่อใด

ขณะที่เว็บไซต์ของสำนักงานบริการด้านการเกษตร (Farm Service Agency; FSA) ของกระทรวงเกษตร
สหรัฐฯ ได้เผยแพร่ข้อมูลของโครงการช่วยเหลือเกษตรกร (Farmer Bridge Assistance: FBA) ซึ่งบริหารจัดการโดย
สำนักงานบริการด้านการเกษตร (FSA) ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ให้ความช่วยเหลือทางการเงินฉุกเฉินแบบครั้ง
เดียวแก่เกษตรกรในสหรัฐฯ ที่เผชิญกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและการหยุดชะงักของตลาดในช่วงปีการเพาะปลูก
2025

ตามประกาศบนเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ โครงการนี้ซึ่งได้รับทุนผ่านทางบริษัทสินเชื่อสินค้า
เกษตร (Commodity Credit Corporation) จะจัดสรรเงินประมาณ 11 พันล้านดอลลาร์ให้กับผู้ผลิตพืชไร่ที่มี
คุณสมบัติเหมาะสม โดยมีเงินทุนเพิ่มเติมสำรองไว้สำหรับพืชผลพิเศษภายใต้ข้อตกลงแยกต่างหาก

โดยเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจะได้รับการสนับสนุนสูงสุดที่ 132.89 ดอลลาร์ต่อเอเคอร์ (ประมาณ 52.52
ดอลลาร์ต่อไร่) ภายใต้โครงการช่วยเหลือเกษตรกร (FBA) ซึ่งการคำนวณการจ่ายเงินจะใช้ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกที่
รายงานในปี 2025 ร่วมกับข้อมูลต้นทุนการผลิต ผลผลิต และราคาของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ เพื่อจำลองความ
สูญเสียทางเศรษฐกิจ โดยสินค้าเกษตรที่เข้าเกณฑ์ ได้แก่ พืชผลหลัก เช่น ข้าวโพด ข้าว ข้าวสาลี ถั่วเหลือง ฝ้าย ข้าว
ฟาง ข้าวบาร์เลย์ และพืชน้ำมัน

ทั้งนี้ ผู้ผลิตจะต้องประกอบอาชีพเกษตรกรอย่างจริงจัง และมีรายงานพื้นที่เพาะปลูกที่ถูกต้องและ
ทันเวลาอยู่ในแฟ้มข้อมูลของสำนักงาน FSA ในพื้นที่ของตน

สำหรับการจ่ายเงินจะขึ้นอยู่กับขีดจำกัดรายได้และวงเงินสูงสุดต่อผู้ผลิตหนึ่งรายที่ 155,000 ดอลลาร์
สหรัฐฯ และคาดว่าจะเริ่มดำเนินการจ่ายเงินในเดือนกุมภาพันธ์ 2569

ที่มา *Oryza.com*

